

ADVENT SZEMLÉ

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVETELÉT VÁRÓKNAK 2025. NOVEMBER

Legyünk Isten
BIBLIÁRA ÉPÍTŐ,
KÜLDETÉSORIENTÁLT
követői!

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövetelét.

TARTALOM

2025. NOVEMBER

1 VEZÉRCIKK

Aurel Neațu

**Legyünk Isten Bibliára építő,
küldetésorientált követői!**

3 LELKISÉG

Ivan Cernușca

Háború és béke

7 ESEMÉNY

Adina Tomoiagă

**A Mentális Egészség Adventista Szakembereinek
Országos Értekezlete – 2025. szeptember 19–21.
„Tudomány és hit: a mentális egészség
kihívásai napjainkban”**

11 TEOLÓGIA

Valentin Popescu

Róma 11:15-24 szakaszának magyarázata

16 MISSZIÓ

Adventist Review

**„Isten mindent megtesz annak érdekében,
hogy előre haladjunk!”**

20 CSALÁD

dr. Szallós-Farkas Zoltán

**Etikai kérdések a házasságban
A gyermeknevelés alapelemei (I)**

23 A ROMÁNIAI EGYHÁZ ÉLETÉBŐL

Valeriu Petrescu

**A múltra támaszkodom, és a jelenben dolgozom,
hogy megteremtsem a jövőt...
A H. N. A. Nyugdíjpénztár XXIV. Éves Konvenciója**

28 IFJÚSÁG

Adrian Dorgo

Régi vagy új... ösvények!?

32 EGÉSZSÉG

dr. Brîndușa Potcariu

**Az antibiotikumok és az emberi mikrobiom:
mi történik a szervezetben, amikor
antibiotikumot szedünk**

36 TÁRSADALMI ÉLET

ADRA România

**„Gyermekálmom” – az első ADRA-tábor
olténiai diákoknak – egy vakáció,
mely valóra váltotta az álmokat**

39 NEVELÉS

Paola Franco-Oudri

**A tanuló tanár –
Hogyan tehetjük céltudatosabbá
és értelmesebbé a tanulásunkat?**

41 GYERMEKEK OLDALA

Isabella Țăranu

A világ a bűnbeesés után

2025. NOVEMBER. A Romániai Hetednapos Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja.

Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; A magyar kiadás koordinátora Szász Ernő; Tanácsadók Aurel Neațu, Georget Pîrlitu, Ioan Feier, Claudiu Gășman, Tiberiu Nica, Robert Mandache, George Sbirnea, Ștefan Tomoiagă, Vlad Bogdan; Különleges munkatársak Valentin Filimon, Dragoș Mușat, Gelu Poenariu, Daniel Brînzan, Marius Andrei; Fordító Bartha Sándor; Szerkesztő Zakariás Loránd; Tördelés Szőcs Erzsébet; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400 107; Tel. 0756-059330; E-mail adventszemle@adventist.ro; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Editura Viață și Sănătate, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/323 0020

Vezércikk

Legyünk Isten
**BIBLIÁRA ÉPÍTŐ,
KÜLDETÉSORIENTÁLT**
követői!

Örülünk, hogy Jelenések
14. fejezetének figyel-
meztetései szép jövőt
ígérnek számunkra,
ezért összpontosítsunk
a missziómunkára
Isten oldalán!

Ez volt a Generál Konferencia Őszi Ülés-
szakának mottója, amelyre 2025. október
8. és 15. között került sor. A több mint 250
küldött jelentése és felszólalása, a reggeli
áhítatok, valamint Erton Köhler lelkipász-
tor szombati prédikációja arra hívta fel a
figyelmünket, hogy fontos mindannyiunk-
nak részt venni a Jelenések 14. fejezetében
található három angyal üzenetének hirde-
tésében, amelynek középpontjában Urunk,
Jézus Krisztusunk feddhetetlensége áll.

Azt javaslom, hogy a *Curierul Adventist /
Adventszemle* következő három számában
– a jelen számmal kezdődően – részleteseb-
ben is beszéljünk a hármass angyali üzenet
sürgős jellegéről, időszerűségéről és min-
denre kiterjedő voltáról.

Az első angyal az örökkévaló jó hírt
(εὐαγγέλιον) hirdeti a föld minden lakó-
jának. De hogy nevezhető jónak, miköz-
ben isteni ítéletet hirdet? Erre a dilemmá-
ra alapoznak azok, akik a következő érvel
próbálnak kételyt kelteni az emberekben:
„Nincs szükség ítéletre! Istennek nincs szük-
ségre arra, hogy bárkit is elítéljen!”

Kinek az érdeke hiteltelemné tenni a
mennyei és a prófétai üzenetet (1Pt 4:17)?
Tényleg nincs szükség az ítéletre? Próbáljá-
tok elképzelni az alábbi két helyzetet!

Egy fiatal lány sír. Magányos és el van
keseredve, mert a családja testileg bántal-
mazta, megalázta, kisémmizte és elűzte a
Jézus Krisztusba vetett hite miatt. A Jelené-
sek 14. fejezetében található üzenet való-
ban jó hír! Isten igazságot szolgáltat az ül-
dőzötteknek (Jel 6:9). Barátjuk, Jézus Krisz-
tus az Ügyvéd (1Jn 2:1) és a Bíró is (Jn 5:22)
a mennyei ítélőszéken!

Egy arc, amelyről lerí a gyűlölet és a ke-
gyetlenség. A gyilkos, aki épp elvette egy
ártatlan ember életét, arról szerez tudo-
mást, hogy eljött az ítélet órája, és Isten
előtt felelnie kell a tetteiért. Vajon jó hír ez
számára? Bizonyára nem.

Az ítélet jó hír az elnyomottak (Róm
8:1), de a lehető legrosszabb hír az elnyo-
mók számára (Jel 1:18). Az én kötelességem
elmondani embertársaimnak, hogy eljött
Isten ítéletének órája (Jel 14:7).

Az első angyal üzenetének második fele
felszólít, hogy imádjuk a Teremtőt, „aki te-
remtette a mennyet és a földet, és a tengert
és a vizek forrásait” (Jel 14:7). Itt határo-
zott utalást találunk a negyedik parancso-
latra, amelynek középpontjában az Isten
által elrendelt imádati nappal kapcsola-
tos törvény áll (2Móz 20:8-11). Nem vélet-
len, hogy Sátán épp ennek az üzenetnek az
alapjait támadja: az ítéletet és az imádatot.

Maradék egyházként sürgősen el kell
vinnünk a világnak az 1844-ben elkezdő-
dött isteni ítéletről szóló, Szentírásan ala-
puló, határozott és bátor üzenetet. 1844-
ben teljesedett be a megváltási terv leghos-
szabb profetikus időszaka (Dán 8:14).

Üzenetünk a szombat, a Teremtő által
elrendelt imádati nap kérdését is magában
foglalja. Örülünk, hogy ezek a figyelme-
ztetések szép jövőt ígérnek számunkra, ezért
összpontosítsunk a missziómunkára Isten
oldalán! ♠

AUREL NEAȚU,
a Romániai Unió elnöke

HÁBORÚ *és* BÉKE

Ez a címe Lev Tolsztoj híres regényének, amely a franciák oroszországi inváziójáról és a háború tragédiájáról szól, de fontos teret szentel az áhított békének is. A történelem időnként ennek a lúzpróbának veti alá egyik vagy másik nemzetet.

A Bibliát olvasó keresztények ismerik az ótestamentumi háborúkról és vérontásokról szóló leírásokat. A viláгурalmak erősnek és hatalmasnak tűntek, egy idő után azonban hanyatlani kezdtek, és eltűntek a történelem színpadáról.

Isten népe, Izrael is viselt háborúkat, viszont a katonai műveletek nagy részét az „Úr harcainak” nevezték. A legtöbbször Isten parancsát teljesítve semmisítették meg pogány, bálványimádó, züllött nemzeteket.

Az Újtestamentumban nem találunk arra vonatkozó leírást, hogy az első keresztények valamelyik korabeli állam hadseregében harcoltak volna. Elárultatásának éjszakáján Jézus így szólt Péterhez: „Tedd helyére szablyádat; mert akik fegyvert fognak, fegyverrel kell veszniük” (Mt 26:52). A hegyi beszédben pedig a következőket mondta hallgatóinak: „Szeressétek ellenségeiteket...” (Mt 5:44). Ez akkor is, most is rendkívülien hangzik.

Az Úr szavai ellentétesek a háború gondolatával: „Boldogok a békességre igyekezők: mert ők az Isten fiainak mondatnak” (Mt 5:9). Ha elolvassuk Máté 5:21 és 24 verseit, láthatjuk, hogy ez az elv nem egyeztethető össze harci műveletekkel vagy bármiféle háborúval.

Ha komolyan vesszük Jézus szavait és tanításait, azt a természetes következtetést vonhatjuk le, hogy a katonai szolgálat nem egyezik meg az Ő elveivel. A Máté 7:12 versében leírt arany szabály tökéletesen összefoglalja a teljes hegyi beszédet: „Amit akar-

A reformátorok az egyház és az állam különválasztása mellett szálltak síkra. Hirdették, hogy az államot csupán lelki eszközökkel szabad támogatni, állításuk szerint ugyanis az igazi keresztények a „béke fiai”.

tok azért, hogy az emberek ti veletek cselekedjenek, mindazt ti is úgy cselekedjétek azokkal; mert ez a törvény és a próféták.”

Ennek értelmében az aktív katonai szolgálat nem egyeztethető össze a Jézus példáját követni vágyó keresztény ember életével. Az Újtestamentum azt tanácsolja, hogy legyünk jó polgárok (Róm 13), ami viszont nem kötelez arra, hogy bosszúállók, harcosok vagy katonák legyünk. A keresztény mindenekelőtt Isten országának a honpolgára, akinek Isten Pál szavai által tolmácsolts tanácsát kell teljesítenie: „Senkinek gonoszért gonosszal ne fizessetek...” (Róm 12:17-21).

Pál apostol Efézus 6:10-20 szakaszában hangsúlyozza, hogy a kereszténynek lelki

harcot kell vívnia a sötétség erői ellen. Ha győzni akar, fel kell öltöznie „Isten minden fegyverét”. Az apostol nem emberi háborúhoz vagy földi csatákhoz köthető fogalmakat használ, mivel a keresztények nem arra hívtak, hogy erőszakos cselekedetekben vegyenek részt. Lelki harcot vívniak – a hit fegyvereivel.

A Zsidókhoz írt levél 11. fejezetében a hithősök közt találjuk a „háborúban erős” Gedeont, Sámson és Dávidot (Zsid 11:32), akik töretlenül hittek Istenben, de a Biblia hithősökként, és nem háborúban harcoló katonákként mutatja be őket, mint ahogy Ráhábot sem a hazugságáért dicséri, hanem az Úr Szavába vetett őszinte bizalmáért.

Egészen a IV. századig az úgynevezett egyházatyák, mint például Római Klement, Jusztinus, Ignác, Iréneusz, Alexandriai Klement, Tertullianus, Órigenész, Lactantius és mások, ellenezték a keresztények fronton vállalt hadviselését. Látásmódjuk szerint az egyház arra hívatott, hogy békét teremtsen és a bosszúállás nélküli békességet hirdesse.

A keresztények lelki szolgálatokat vállaltak, így támogatták az uralkodókat, és Istenhez küldött imáikkal szálltak szembe az ellenséggel.

A IV. század elején, Konstantin császár uralkodása idején, az egyház egyre inkább kezdte támogatni a császári hatalmat, és saját céljai elérése érdekében kompromisszumokat kötött.

314-ben, a Konstantin császár által összehívott Arles-i Zsinaton határozat született arról, hogy tiltsák el az úrvacsorától azt, aki megtagadja a fegyverviselést és a katonai szolgálatot. Következésképpen elkezdtek polgári és vallási kötelességnek tekinteni a katonai szolgálatot.

A XVI. századi protestáns reformáció idején Luther Márton és Kálvin János azt hangoztatták, hogy a keresztény ember „anélkül vonulhat hadba, hogy elveszítené Isten kegyelmét és az üdvösséget”. Megfogalmazták az „igaz háború” fogalmát, amely az Isten által rendelt legitim hatóságok révén békét eredményezhet (1. Róm 13:1-4).

A radikálisabb reformátorok azonban, mint Conrad Grebel, Ulrich Zwingli és Menno Simons – akiknek a munkássága nyomán a későbbiekben megalakult az ana-

A kereszténynek – a hit fegyvereivel – lelki harcot kell vívnia a sötétség erői ellen. Ha győzni akar, fel kell öltöznie „Isten minden fegyverét”.

Az adventisták elismerik a polgári kormányt mint Isten által rendelt hatalmat, de nem hajlandók részt venni katonai műveletekben és vérontásban, mert az nem egyezik meg Jézusnak, a Béke Fejedelmének tanításaival.

baptisták, a mennnoniták és a hutteriták közössége – az egyház és az állam különválasztása mellett szálltak síkra. Hirdették, hogy az államot csupán lelki eszközökkel szabad támogatni, semmiképpen sem szabad politikai vagy katonai szerepet vállalni az állam érdekeinek képviselőjében, állításuk szerint ugyanis az igazi keresztények a „béke fiai”.

A Hetednapos Adventista Egyházban egészen 1862-ig nem okozott gondot a katonai szolgálat problémája. 1863 márciusában azonban az amerikai polgárháború miatt bevezetett mozgósítás idején aktuálissá vált a kérdés. Hosszas viták és egyeztetések eredményeképpen végül a katonai szolgálat megtagadása mellett döntöttek.

A határozatnak nemcsak gyakorlati, hanem ideológiai alapja is volt. A háborúban való részvétel szombatrontással és káros szokások gyakorlásával is járt, mint például az alkoholfogyasztás, a dohányzás, a kártyajátékok és a káromkodások. A keresztények azonban mindenekelőtt nem akarták áthágni a „Ne ölj!” parancsolatot, egy 300 dolláros hadiadó befizetésével azonban mentesülhettek a katonai szolgálat alól. A szegényebb tagokat a helyi gyülekezetek segítették a díj kifizetésében.

1864. augusztus 2-án a Generál Konferencia határozatot hozott arról, hogy a hetednapos adventisták – lelkiismereti okokra hivatkozva – hivatalosan is megtagadják a katonai szolgálatot. John Andrews, az Ad-

ventista Egyház akkori elnöke pár héttel később Washingtonba utazott, ahol arra kérte a kormányt, hogy ismerje el az adventisták új státuszát. Kezdeményezése nem ütközött különösebb nehézségekbe, és jóváhagyták a kérését. A besorozottakat kórházakhoz rendelték, és szanitécikként alkalmazták.

Azokat az egyháztagokat, akik önkéntesen vettek részt a harcokban, kizárták a gyülekezetekből. James White még egy cikket is megjelentetett a *Review and Herald* hasábjain „Figyelem!” címmel, ahol elmagyarázta, hogy miért vonják meg ezektől a személyektől a gyülekezeti tagsági státuszt: „Mivel az önkéntes katonai szolgálat ellentétes a hetednapos adventisták hitvallásával, amelyek Isten parancsain és a Jézus hitén alapszanak, a fegyveres katonai szolgálatot önként vállalók nem maradhatnak többé az adventista közösség tagjai.”

Az amerikai polgárháború befejezése utáni 1865-ös éves közgyűlés megerősítette a pacifista álláspontot, miszerint az adventisták elismerik a polgári kormányt mint Isten által rendelt hatalmat, de nem hajlandók részt venni katonai műveletekben és vérontásban, mert az nem egyezik meg Jézusnak, a Béke Fejedelmének tanításaival.

Azt a kérdést viszont, hogy mit tegyenek az adventisták abban az esetben, ha a háborús katonai szolgálatot börtön vagy halálbüntetés kilátásba helyezése mellett kötelezővé teszik, hivatalosan sosem vitatták meg. Az amerikai polgárháború idején a besorozott adventisták a hadiadó befizetése vagy a fegyverviselés nélküli katonai szolgálat között választhattak.

Mindezek ellenére az adventista egyház vezetése hamarosan felhagyott ezzel a határozott állásponttal. ♣

(Folytatjuk)

IVAN CERNUȘCA, lelkipásztor,
a filozófia doktora (Ukrajna – Csernyivci)

Esemény

A MENTÁLIS EGÉSZSÉG ADVENTISTA SZAKEMBEREINEK ORSZÁGOS ÉRTEKEZLETE

2025. SZEPTEMBER 19-21.

*„Tudomány és hit:
a mentális egészség kihívásai
napjainkban”*

2025. szeptember 19–21. között szervezték meg a Mentális Egészség Adventista Szakembereinek 1. Országos Értekezletét. Az esemény egy már régen tudatosult hiányt pótol, és pedíg: összehívni pszichológusokat, pszichiátereket, pszichopedagógusokat és szociális gondozókat azonosságunk és küldetésünk felvállalására. Az értekezletet a Romániai Hetednapos Adventista Egyház Uniójának Lelkészi- és Családi Osztálya, valamint Egészségügyi Osztálya szervezte meg a Méhkeri Adventista Missziós és Oktatási Központban, az előbbinek Marius Andrei lekipásztor és pszichoterapeuta, az utóbbinak pedig dr. Ana-Maria Zanfir szívsebész az igazgatója.

A pszichikai és érzelmi egészség, valamint a pszichés jólét egyre értékeesebb a világon, és évek óta a jövővel kapcsolatos viták középpontjában áll. Ebből kiindulva, a „Tudomány és hit: a mentális egészség kihívásai napjainkban!” mottó alatt megrendezett értekezleten 110 szakember jelent meg, akik két napon keresztül ismerkedhettek egymással, kapcsolatokat építhettek, és workshopokon, szemináriumokon vehettek részt a sebezhető személyek és a velük ápolt kapcsolat témakörben. A programhoz hozzátartoztak az áhítati percek és az imaalkalmak, de a zene sem hiányzott, ami nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a jelenlévők könnyebben kapcsolódjanak egymáshoz és főként Istenhez.

A rendezvényre egyre aggasztóbb körülmények között került sor, ugyanis az Egészségügyi Világszervezet, az Európai Bizottság, az UNICEF, a Romániai Központi Sta-

A pszichés és érzelmi problémák a hívő embereket sem kerülik el, így nekik is szükségük van arra, hogy teljes biztonságban olyan szakemberhez fordulhassanak, aki a lelki értékeket különböző terapeuta módszerekkel ötvözi.

tisztikai Hivatal, valamint a Babeş-Bolyai Egyetem által készített legújabb tanulmányok szerint a mentális egészség terén egyre több kihívással állunk szemben:

- Kutatások szerint Romániában a felnőtt lakosság nagyjából 13%-a küzd mentális problémákkal, és egyre gyakoribbak a depressziós és a szorongásos esetek. Az EVSz úgy értékeli, hogy a világ népességének több mint 50%-a fog az élete során valamilyen mentális problémával szembesülni, Wittchen és társai (2012) pedig arra a megállapításra jutottak, hogy az Európai Unióban a lakosság 38,2%-a évente tapasztal nehézségeket a mentális problémái miatt. Figyelembe véve az európai és a globális adatok, valamint a hazai információk közötti jelentős eltérést, azt a következtetést vonhatjuk le, hogy Romániában aggasztóan alacsony a mentális zavarok nyilvántartásba vételének aránya.
- A depressziós és szorongásos esetek száma jelentősen megugrott a COVID-19 járvány idején: globálisan 25%-kal.
- A mentális egészséggel foglalkozó szolgáltatások csak korlátozottan elérhetők Romániában, különösen vidéki környezetben és a sebezhető lakosság körében, például a romák között.
- Kihívást jelentenek a munkahelyi mentális problémák, igen gyakoriak a szorongásos esetek, és korlátolt a pszichés jólétet előmozdító szolgáltatásokhoz való hozzáférés. Romániában az alkalmazottak 47%-a számol be arról, hogy szorong a munkája miatt, és e személyek 70%-ának nincs hozzáférése megfelelő mentálhigiénés szolgáltatásokhoz.
- Az európaiak 60%-a vallja, hogy már volt „born-out” tapasztalata (fizikai és érzelmi kimerülése), és a jelenség egyre gyakoribb, már a 18 és 34 év közötti korosztály körében is (69%). A nők sokkal inkább kitétek (65%) a „kiégés” kockázatának, mint a férfiak (54%).

Néhány szempont a gyermekek és serdülőkorúak pszichikai egészségével kapcsolatban:

- 2022-ben a 13 és 28 év közötti korosztályhoz tartozó fiatalok 36%-a számolt be depressziós tünetekről.
- 2022-ben az érzelmi rendellenességekkel diagnosztizált személyek 40%-a 19 és 25 év közötti fiatal volt, s itt is a nők az érintettebbek (56%).
- Az Európai Unióban 2019-ben több mint 14 millió, a 15 és 29 év közötti korosztályhoz tartozó fiatalnak voltak mentális problémái.
- Az európai fiatalok között a közúti balesetek után az öngyilkosság a második elhalálozási ok.
- Az Unióban a fiatalok közel fele (49%) nyilatkozta azt, hogy nem részesült megfelelő ellátásban a mentális egészségi problémáit illetően, miközben a felnőtt lakosság körében ez az arány 23%.
- Minden tizedik serdülőkorúnak problémát okoz a közösségi platformok használata.
- A 6 és 11 év közötti korosztályhoz tartozó gyermekek 10–15%-nál mutatható ki legalább egy mentális egészségi vagy magatartásbeli rendellenesség (személyiség-, viselkedési- és érzelmi zavar, hiperaktivitás vagy figyelemzavar).
- Romániában a 11 és 15 év közötti serdülőkorúak 33%-a számolt be gyakori szomorúságról, miközben az európai átlag csupán 13%. Ez is arra utal, hogy a romániai serdülőkorúak körében sokkal gyakoribbak az érzelmi problémák (UNICEF, 2022).
- A gyermekek és serdülőkorúak körében az utóbbi tíz évben gyakoribbak lettek a depressziós időszakok – az 1000 főre eső 14,3-ról 1000/23,7 főre nőtt az arány.

Az adatok aggasztóak, és nekünk mint egyháznak megfelelő választ kell adnunk az emberek problémáira. Tudatában va-

„A terapeuta mások szolgálataiba állítja az életét, amely során naponta túllép személyes vágyain, és a másik ember szükségletei és személyes fejlődése felé fordul.”

gyunk annak, hogy a pszichés és érzelmi természetű problémák a hívő embereket sem kerülik el, így nekik is szükségük van arra, hogy teljes biztonságban olyan szakemberhez fordulhassanak, aki a lelki értékeket különböző terapeuta módszerekkel ötvözi. A találkozó másik nagy eredménye az adventista szakemberek hálózatának kiépítése. Íme, néhány személy vallomása, aki adventista pszichológushoz fordult segítségért:

- *Azért döntöttem adventista pszichológus mellett, mert bibliai szempontból is megközelíti a problémát.*
- *Ismeri, érti azokat az erkölcsi és lelki értékeket, amelyekben hiszek. Úgy érzem, hogy jobban megért és elfogad, és azt gondolom, hogy sokkal empatikusabban tud így a problémáimhoz viszonyulni.*
- *A nehéz időszakban, amikor sebezhetőnek érzed magad, jobban megbízol egy keresztény terapeutában, mert tudod, hogy engedi magát Istentől vezetetni, és egészséges életelveket vall. És ha a hite közel áll a tiedhez, tudod, hogy nem fog bibliaellenes elméletek területére kalandozni.*

A szakemberek e realitásokat alapul véve tartották meg különböző témájú előadásait:

- A pszichoterápia és a keresztény lelkiség találkozása – Cristian Trenchea lelkipásztor, pszichoterapeuta
- Zaklatás (bullying) keresztény környezetben – pszichológiai megközelítés – dr. Maria Goga egyetemi docens.

Jézus terápiát alkalmaz, amikor megengedi, hogy megváltozzon az önmagunkról kialakított képünk. Függetlenül attól, hogy milyen terápiás megközelítést tanulmányoztunk és alkalmazunk, adventista szakemberekként Jézus példáját kell követnünk.

- A képernyők és a pszichikai egészség – dr. Loredana Catrinescu pszichiáter.
- Bibliai pszichológia Ellen White szemléletében – teológiai és pszichológiai komparatistikai elemzés – dr. Alex Constantin Stamatie pszichológus professzor.
- A gyermekek provokatív magatartásának kezelése keresztény környezetben – dr. Cristina Sălăgean pszichopedagógus.

A meghívottak közt volt Ștefania Botez pszichoterapeuta is, a Romániai Keresztény Tanácsadók Egyesületének elnöke, aki a „kapcsolatbeli kötődés” témájáról beszélt, aminek eredményeként együttműködési megállapodások születtek bibliai értékrendet valló szakembereink között.

A statisztikai adatokon és elemzéseken túl az értekezlet a következő nagyon fontos és egyszerű igazságra világított rá: „Jézus terápiát alkalmaz, amikor megengedi, hogy megváltozzon az önmagunkról kialakított képünk” (Boris Cyrulnik: *Isten pszichoterápiája*). Függetlenül attól, hogy milyen terápiás megközelítést tanulmányoztunk és alkalmazunk, adventista szakemberekként Jézus példáját kell követnünk.

Jézus tökéletes jelenléte „tükröt állít” a farizeusoknak és az írástudóknak, hogy tudatosítsa bennük belső konfliktusaikat. Aktív útmutató Nikodémus számára – „Újjá kell születned” (Jn 3:3). Hiteles és együttérző, feltétel nélkül elfogadja a házasságtörésen kapott nőt: „Asszony... senki sem károztatott-é téged?” (Jn 8:10).

Jézusnak az volt a célja ezen a földön, hogy kinyilatkoztassa Istent, és visszaállítsa az isteni képmást az emberben. A bűn megrontotta a viszonyt Isten és teremtménye között, aminek folytán az ember helytelen kapcsolatokat alakított ki embertársával, bekövetkezett közöttük az elidegenedés, az ember képtelenné vált egészséges módon szeretni és egészséges kapcsolatokat kiépíteni.

Mi az adventista mentálhigiénés szakember feladata?

- Helyreállítani az emberben az isteni képmást és az Istenről alkotott felfogást;
- Biztonságos kapcsolódások által gyógyulást elérni az emberi viszonyok szintjén;
- Az élet örök távlatainak feltárása.

Az általunk ismert és alkalmazott pszichoterápiás megközelítéseken és módszereken túl rendelkezésünkre áll az ima, a hit és az isteni erő. „A terapeuta mások szolgálatába állítja az életét, amely során naponta túllép személyes vágyain, és a másik ember szükségletei és személyes fejlődése felé fordul” (Irvin D. Yalom: *A pszichoterápia ajándéka*, 242. o.).

A Mentális Egészség Adventista Szakembereinek Országos Értekezlete alatt arra a fontos következtetésre jutottunk, hogy függetlenül attól, hogy milyen területen dolgozunk, különleges missziómunka felelősége hárul ránk. „Mindez pedig Istentől van, aki minket magával megbékéltetett a Jézus Krisztus által, és aki nekünk adta a békéltetés szolgálatát” (2Kor 5:18). 📌

ADINA TOMOIAGĂ,
műsorvezető-szerkesztő, Speranța TV

1. Biblia
2. Irvin Yalom: *Darul psihoterapiei (A pszichoterápia ajándéka)*, Vellant Kiadó, 2011.
3. Boris Cyrulnik: *Psihoterapia lui Dumnezeu (Isten pszichoterápiája)*, Introspectiv Kiadó, 2018.
4. Dr. Hellen Lakely Hunt, Harville Hendrix: *Spațiul dintre noi (A közöttünk levő tér)*, Pagina de Psihologie Kiadó, 2019.

RÓMA 11:15-24

szakaszának magyarázata

Mind teológiai, mind pedig homiletikai szempontból amikor Izraelről beszélünk, valójában Ábrahám leszármazottaira utalunk, vagyis Izsákra, Jákobra és a tizenkét fiára, akik a tizenkét törzset alkották.

Isten azért választotta ki Ábrahámot, mert tudta, hogy „megparancsolja az ő fiainak és az ő háza népének ő utána, hogy megőrizzék az Úrnak útját, igazságot és törvényt tévén, hogy beteljesítse az Úr Ábrahámon, amit szólott felőle” (1Móz 18:19). Ábrahám családjához nem csak a fia, Izsák tartozott (hisz akkor még meg sem volt születve), hanem a szolgálói is, ami 1Mózes 15:2 verséből is kitűnik.

Az a tény, hogy Jákob inkább az elsőszülött Ézsaut kedvelte, szintén ékes példája annak az elvnek, amely szerint az üdvösség inkább a kegyelemtől és az isteni választástól függ, mint a cselekedetektől.

A Sínainál nem csupán az Ábrahám vér szerinti leszármazottaival kötött szövetség. József például élete végéig Egyiptomban élt, és a felesége egyiptomi volt (1Móz 41:45). Mózes feleségül vette Midián papjának, Jethrónak a lányát, Cipporát (2Móz 2:16-21), aki később csatlakozott a zsidó néphez.¹ Káleb kenezita volt (4Móz 32:12)²; a kananita Ráháb nem ismerte Istent (Józs 2:1), mégis a nép közé számláltatott, miközben Ruth moábita volt (Ruth 1:4). Uriás hettita volt (2Sám 11:3), Dávid pedig csak részben volt zsidó származású (Ruth 4:12). A kivonuláskor „sok elegy nép” csatlakozott Izrael népéhez (2Móz 12:38), akik szintén beléptek a Sínainál kötött szövetségbe. Ez a nép érkezett meg a Sínai hegyhez, hogy szövetséget kössön Istennel.

Kánaán elfoglalása után, a Józsué idejében, azok a kananeusok, akiket nem öltek meg, a zsidó nép között éltek (Jer 35:1-19). Nagyon sok idegen volt Izraelben a monarchia idején (1Krn 22:2), Ezsdrás 8:16-18 versei arról számolnak be, hogy voltak a Perzsa birodalomból származó pogányok is, akik zsidókká lettek. Őket tanította Ezsdrás az Isten szolgálatára (Ezsd 7:25).³

Pál apostolt különösen foglalkoztatta a keresztény identitás kérdése, és írásaiban számtalanszor visszatért ehhez a tematikához. Rómaiakhoz írt levelének 9–11. fejezeteiben tovább folytatja a hit általi üdvösség kérdését, amit az első nyolc fejezetben

már bemutatott, és magyarázatát specifikusan Izraelhez intézi.

Levelének e szakaszát azzal kezdi, hogy saját lelki kínjainak plasztikus kifejezéseivel szemlélteti azoknak az izraelitáknak az állapotát, akik nem fogadták el Jézust, a Messiást (Róm 9:1-5). Mi lesz ennek a népnek a sorsa? Pál elismeri, hogy ő is ehhez a nemzethez tartozik, amikor így vall a zsidókról: „rokonaim test szerint” (Róm 9:3); ugyanakkor megváltoztatja az Izraellel kapcsolatos természetes meghatározást, lemond az etnikai alapú fogalomról, és kijelenti: „Mert nem mindnyájan izraeliták azok, kik Izraelből valók; sem nem mindnyájan fiak, kik az Ábrahám magvából valók; hanem: Izsákban neveztetik néked a te magod” (Róm 9:6-7). Más szóval, Isten már Ábrahámmal is közölte, hogy a megígért örökség elnyerésének leszármazási alapja nem fizikai vagy testi, hiszen Ismáel, Ábrahám elsőszülött fia ki lett zárva az örökségből, és Hágárral, az édesanyjával együtt az elűzetés sorsán volt kénytelen osztozni. Az a tény, hogy Jákob inkább az elsőszülött Ézsaut kedvelte, szintén ékes példája annak az elvnek, amely szerint az üdvösség inkább a kegyelemtől és az isteni választástól függ, mint a cselekedetektől (Róm 9:11). Ami tehát az üdvösséget illeti, az ajtó nyitva áll nemcsak a zsidók, hanem a nem zsidók számára is (Róm 9:24-26).

Pál írásaiban az Izraellel kapcsolatos legérthetőbb elemzést Róma 11:16-24 verseiben találjuk, ahol az apostol egy olajfához hasonlítja Izraelt. Ennek a példázatnak Jeremiás 11:16-23 verseiben található a megfelelője, ahol viszont Izrael zöldellő olajfa, amely gyümölcsöt terem. Mindezek ellenére Isten tűzzel égette meg, az ágait pedig letördelte (Jer 11:16), de nemcsak azért, mert a Baált imádták (Jer 11:17), hanem mert elutasították Jeremiás szolgálatát.

Ami az olajfa példázatát illeti, láthatjuk, hogy tökéletesen illeszkedik a fentiekben említett szövegek környezetbe. Az olajfa

gyökere „szent” (Róm 11:16) és egészséges, ez tartja fenn és táplálja a fát (Róm 11:17-18). Hitetlensége miatt némely ága „kitöre-tett” (Róm 11:17).⁴ Ezzel szemben azonban vad olajfák ágai „oltattak” be a megmaradt ágak közé (Róm 11:17). Világosan érthető, hogy a letört ágak Izrael gyermekei közül a hűtlenek (Róm 11:14-17)⁵, és az is nyilvánvaló, hogy a vad ágak pogányokból lett hívők, akik befogadást nyernek (Róm 11:13; 11:20), de azt a figyelmeztetést kapják, hogy ezzel nem kérkedhetnek, és nem is nézhetik le a „levágott ágakat”.⁶

Pál kifejezi abbéli reményét, hogy a zsidók közül *némelyek* üdvösséget fognak nyerni (Róm 11:14), ami szerinte azt is jelenti, hogy nem *mindenki* üdvözülni. A „természet szerinti ágak” némelyike (vagyis a zsidók – Róm 11:21) azért lett eltávolítva az olajfáról (az olajfa a zsidók hűségének maradványa – Róm 11:17), hogy beoltathassanak más „vadolajfa” ágak (vagyis nem zsidók – Róm 11:17). Közvetlenül ezután Pál hozzáteszi, hogy a hűtlen zsidók nem „vesztek el örökre”: „Sőt azok is, ha meg nem maradnak a hitetlenségben, beoltatnak; mert az Isten ismét beolthatja őket” (Róm 11:23). Igazából Pál abban reménykedik, hogy nagyon sokan újból beoltatnak, derűlátóan fogalmaz a befogadásukról, és ezt az eseményt a halottak feltámadásához hasonlítja (Róm 11:15).

Íme, egy nagyon fontos gondolat: a törzs, amibe beoltatnak a vad ágak, a történelmi Izrael, amely az ősegyház teológiai kontextusát szolgáltatta. Ugyanakkor a beoltás gondolata itt felvet néhány kérdést, mivel látszólag Pál nem tartja tiszteletben a mezőgazdasági szabályokat, amikor azt állítja, hogy a vadhajtásokat beoltották a jó törzsbe, a teológusok viszont azt állítják, hogy ezt azért alkalmazták, hogy újjáélesszék a terméketlenné vált törzset. Teológiai szempontból lehet, hogy Isten ugyanezt a módszert alkalmazta ahhoz, hogy új életet és életterőt adjon a fának, azaz Izraelnek. A po-

gányok így válnak azzá az erővé, amely meg erősíti Izraelt és életet ad neki.⁷

A megkeményedés csupán egy részét érintette Izraelnek, és csak annyira, „ameddig a pogányok teljessége bemegegyen” (Róm 11:25). Ilyen alapon levonhatjuk az alábbi teológiai következtetéseket: nem a teljes Izrael lett eltávolítva, hanem csak az „ágai”, vagyis a hitetlenek, ami azt jelenti, hogy Isten továbbra is kedveli Izraelt; a beoltott ágakból nem egy új Izrael jött létre, mivel ezek az ágak a már létező Izraelbe lettek beoltva. Továbbá, a zsidók, akik kitartottak a hitetlenségükben, már nem tartoznak a fához. Ezért tehát Pál számára az igazi Izrael az ótestamentumi Izrael folytatásaként azokból a hívőkből tevődik össze, akik hisznek Jézusban.

Az igeszakasz néhány fontos gondolatot emel ki. Az első az, hogy Isten sosem szűnt meg keresni a zsidókat. Ezért tehát Pálnak ez a kijelentése válasz a 11. fejezet bevezetőjében elhangzó kérdésre: „Avagy elvetette-é Isten az ő népét?” Majd ugyancsak ő mondja: „Távol legyen!”, amit azzal magyaráz, hogy a megkeményedés (*porosis* – görög) csupán „részleges” és időleges, „ameddig a pogányok teljessége bemegegyen”.

Mit akar mondani Pál a „pogányok teljessége” kifejezéssel?⁸ Ezt sokan az evangélium hirdetéseként értelmezik, vagyis, hogy az evangélium eljut minden emberhez, tehát a föld minden lakosához: zsidókhoz és nem zsidókhoz egyaránt. A „pogányok teljessége” csak akkor érvényes, ha az evangélium mindenütt hirdetve van. Izrael hite, ami Krisztusban öltött testet, egyetemessé válik. A megváltási terv jó híret prédikálják

A törzs, amibe beoltatnak a vad ágak, a történelmi Izrael, amely az ősegyház teológiai kontextusát szolgáltatta.

az egész világon, és közeledik Jézus eljöve-tele. Ebben a pillanatban egyre több zsidó tér Jézushoz.

Az „egész Izrael megtartatik” (Róm 11: 26) kijelentés újabb problémát vet fel. Ezt nem úgy kell értelmezni, hogy a kegyelmi idő végén, egy különleges isteni beavatkozás folytán kivétel nélkül minden zsidó üdvösséget nyer. A Szentírás nem hirdeti az univerzalizmust, sem az emberi fajra, sem valamilyen nemzetre vonatkozóan. Pál abban reménykedett, hogy sikerül „közülük

némelyeket” megtérítenie (14. v.). Egyesek elfogadták a Messiást, mások viszont elutasították, és ez így van minden embercsoportban.⁹

Ellen G. White Róma 11. fejezetét magyarázva kijelenti, hogy lesz idő, amikor különleges munkát fognak végezni olyan embercsoportok között, akiket korábban nem próbáltak meg megszólítani. Erről a munkáról beszélve utal a zsidó népre is: „Ha ezt az evangéliumot a maga teljességében feltárják a zsidóknak... sokan elfogadják Krisz-

tust üdvözítőjüknek, hit által, és ezeken teljednek be az ihletett Igék: »Valakik pedig befogadják őt, hatalmat ada azoknak, hogy Isten fiaivá legyenek, azoknak, akik az ő nevében hisznek« (Jn 1:12).¹⁰

„Világunkban hatalmas munkát kell végeznünk. Az Úr kijelentette, hogy a pogányokat be kell gyűjtenünk, de nem csupán őket, hanem a zsidókat is. A zsidók között sokan vannak, akik megtérnek, s akik által meglátjuk Istenünk üdvözítését. Mindehnyütt élnek zsidók, és el kell vinnünk nekik az időszerű igazság világosságát. Sokan közöttük elfogadják a világosságot, és csodálatos erővel hirdetik Isten törvényének változhatatlanságát. Az Úr Isten munkálkodni fog. Csodálatos dolgokat cselekszik igazságban.”¹¹

Különböző diszpenzacinalista modellekkel próbálják egyesek alátámasztani a helyettesítés teológiáját, mely szerint Isten úgy hagyja Izraelt, ahogy van, és új fát hoz létre, ami azt jelenti, hogy két ág létezik: Izrael

Sok zsidó él a világon, aki elfogadja a világosságot, és csodálatos erővel hirdeti Isten törvényének változhatatlanságát.

és a keresztény egyház. Csakhogy Isten nem tépi ki a fát, és nem is ültet újat, hanem egyszerűen újjáéleszti a régit, ami így tovább él, és képviseli Istent ezen a földön. Végül pedig kijelenthetjük-e, hogy Pál számára az egyház a történelmi Izrael folytatása? Ha így állnak a dolgok, akkor amennyiben az egyház Izrael példáját követi, mit mondhatnánk a kereszténység hosszú és ellentmondásos történelméről? Vajon az úgynevezett apostoli örökség és az intézményes folytonosság több biztonságérzetet nyújt, mint a zsidó nép genetikai kontinuitása?

VALENTIN POPESCU,
lelkipásztor, Moldovai Egyházterület

1. Etnikai szempontból a midiániták – több nemzetiségre visszamenően – szintén Ábrahám leszármazottai voltak. Mídián Ábrahám fia volt, akit Kéturáh szült neki (1Móz 25:1-2,4,6; 37:28).

2. *Kenezita* volt, mivel Kénáz egyik fia volt (Józs 15:17). Kálebnek is volt egy Kénáz nevű fia (1Krn 4:15). Ahogy a Héber (1Móz 10:21) névből jött létre az *’ibri* (zsidó/héber) kifejezés, vagy a *Yahudá* (Júda) névből a *yahudi* (zsidó) szó, úgy a Kenéz leszármazottait is *qanizik*nek (azaz kenezitáknak) nevezték.

3. A judaizált pogányok valószínűleg azokról a területekről származtak, ahová kiterjedt a Hámán által kezdeményezett üldözés, majd a zsidók védekezése, vagyis a perzsa Elám környékéről (Susánból és a fennhatósága alatt álló területekről), miközben Ezsdrás felhatalmazást kapott arra, hogy kiterjessze az erkölcsi tanításait és a mózesi törvényeket a nagy provinciára, amit a babilóniaiak és a perzsák *Ebir-Narinak* (Transz-Eufrátiának) neveztek, s amit mi ma „Cis-Eufrátiának” (Eufráteszen innen területeknek, vagyis Szíriának, Kánaánnak) hívunk.

4. *ἐξεκλάσθησαν* (letöretett, kitöretett vagy letört, összetört; passzív határozatlan vagy mediopasszív igeidő). Amikor az olajfa még fiatal és egészséges, az ágai kemények, ám ha megbetegszik, kártékony rovarok támadják meg és elszáradnak, törékennyé válnak, a szél letöri azokat, vagy a saját súlyuk miatt törnek le. A gazda is letörheti, levághatja őket, így növelve az egészséges ágak terméshozamát.

5. Joseph A. Fitzmyer: *Romans: A New Translation with Introduction and Commentary*, (New Haven: Yale University Press, 2008.), 614. o.

6. Douglas J. Moo: *The Epistle to the Romans*, (The New International Commentary on the New Testament. Grand Rapids: Eerdmans, 1996), 701–702. o.

7. A. G. Baxter és John A. Ziesler: „Paul and the Arboriculture: Romans 11:17–24”, in *Journal for the Study of the New Testament* 24 (1985) 25–27. o.

8. Az itt megjelenő görög szó a *πλήρωμα* (*pléroma*), amelynek jelentése: 1. teljesség, telj; 2. beteljesedés, pótlás, mennyiségi pótlás). Ugyanez a kifejezés utal a zsidók „teljességére” (Róm 11:12) is. Következésképpen, amennyiben a zsidók „teljessége” alatt egy egész nemzedék tömeges megtérése értendő, akkor hasonlóképpen értendő a nem zsidók „teljessége” is egy egész nemzedék megtéréseként.

9. Leon Morris, *The Epistle to the Romans*, (Grand Rapids: Eerdmans, 1988), 420. o.

10. Ellen G. White: *Az apostolok története*, 381. o.

11. Ellen G. White: *Evangelizálás*, 578. o.

„ISTEN MINDENT MEGTESZ

*annak érdekében,
hogy előre haladjunk!”*

Nem könnyű elfogadni a kinevezést a világszéles egyház vezetői tisztségébe, sőt, inkább azt mondanám, hogy nyomasztó, érzelem- és felelősségteljes tapasztalat. A Generál Konferencia St. Louis-ban (Missouri állam) tartott LXII. ülésszakán Erton Köhler lelkipásztort választották a Hetednap Adventista Egyház elnöki tisztségébe. A megválasztása utáni első interjúban beszélt az Istenbe vetett bizalomról, az imától való függőségről és azon vágyáról, hogy misszióra ösztönözze és egységben tartsa az egyházat.

Justin Kim (*Adventist Review*): Itt vagyunk a Generál Konferencia LXII., Saint Louis-i ülésszakán, ahol Erton Köhler testvér az imént fogadta el a világszéles Hetednap Adventista Egyház Generál Konferenciájának elnöki szolgálatára szóló kinevezést.

Gratulálunk! El sem tudjuk képzelni, mit él át ezekben a pillanatokban! Hogy érzi magát?

Erton Köhler: Nem találok szavakat, viszont bízom az Úrban, hiszen tudom, hogy Ő vezeti ezt az egyházat. Teljesen biztos vagyok benne, hogy Isten mindent megtesz érttem, a vezetőség többi tagjáért, és különösen az egyház világszéles közösségéért annak érdekében, hogy összetartó családként haladjunk előre küldetésünkben.

Az első gondolat, ami eszembe jutott, a „bizalom” volt, hiszen határozottan érzem, hogy Isten vezet, ezért fogadtam el az elhívást, és ezért haladhatok tovább.

A második gondolat a „függőség”. Tudatában vagyok annak, hogy teljes mértékben az Úrtól függ az életünk. Nem tudjuk, mi vár ránk holnap. Egy ilyen ülésszak alatt nagyon sok munkatalálkozót szervezünk, számos döntés születik, és ezekből nekem is ki kell vennem a részem. Nem könnyű. De amint már mondtam, a haladás egyedüli módja, hogy teljes mértékben bízunk Istenben.

J. K.: Hogyan élte meg a megválasztását? Hol volt, amikor megkapta a hírt? Telefonon hívták, üzenetet kapott, vagy valaki személyesen értesítette?

E. K.: A teremben ültem, az első sorban, és hallgattam a kincstárnok jelentését. Paul Douglas a munkatársam, azért voltam jelen, hogy támogassam őt, amikor megrezent a telefonom. Megnéztem, hogy ki hív, és máris tudtam, hogy miről van szó. A kinevező bizottság tagjai félrehívtak, és

*Tudom, hogy
Isten vezet
minket, ezért
fogadtam el ezt
a megbízatást!*

**Ha megerősítjük az egységet,
és képesek leszünk kezelni
az egyház tekintélyével, a Pró-
fétaág Lelkével és a Szent-
írással kapcsolatos kihívásokat,
számos teológiai nehézséget
fogunk tudni legyőzni.**

közölték, hogy engem javasolnak a Generál Konferencia (GK) elnöki tisztségébe. Sokkolt a hír. Noha dolgoztam már az egyház vezetésben, és számos nehéz helyzetet kellett már megoldanom, erre mégsem voltam felkészülve. Ledöbbsentem, ahogy a mellettem ülő feleségem és a lányom is. A lányom sírva könyörgött, hogy ne fogadjam el a ki nevezést, mivel tudta, hogy milyen felelősséggel jár ez a szolgálat. Már voltam Divízióelnök. Nem könnyű feladat.

J. K.: 1992 óta nem történt meg, hogy titkárból lett elnök. Mit gondol, hasznos lesz a titkári szolgálata során szerzett tapasztalata?

E. K.: Elsősorban a vezetőségben szerzett tapasztalatom készített fel erre a pillanatra. Azok az évek, amelyek alatt az ifjúsági osztály igazgatójaként, aztán divízióelnökként, majd az utóbbi négy évben a GK titkáráként dolgoztam, megerősítettek és felkészítettek arra, hogy tovább vigyem ezt a terhet.

Engem két szó vezérel: a szolgálat és a missziómunka. Bárhol is vagyok, elsősorban lelkipásztornak tartom magam és nem adminisztrátornak vagy hivatalnoknak. Lelkész vagyok, akinek közel kell lennie az emberekhez. Pásztori minőségemben problémákat kell megoldanom, bizottsági üléseket kell vezetnem. Szolgállok.

A második szó a missziómunka. Függetlenül attól, hogy divízióelnök vagy Generál Konferencia titkár voltam, az én munkám mindig a missziómunka körül forgott.

Viszonylag jól átlátom a globális szintű missziómunka kihívásait, és szeretném, ha még jobban összpontosítanánk az evangélium prédikálására az egész világon. Szeretném meglátni Jézust, amikor eljön az ég felhőin.

J. K.: Vannak már konkrét kezdeményezései, tervei, amelyeket szeretne gyakorlatba ültetni?

E. K.: Kevesebb mint egy órája választottak meg. Még nincs konkrét tervem. Azt viszont elmondhatom, hogy teljes mértékben a missziómunkára szentelem magam. A GK titkáráként támogattam a missziómunkát, prédikáltam, ösztönöztem az embereket, hogy összpontosítsanak a misszióra, továbbá kiálltam amellett, hogy az egyháznak misszionárius mozgalomnak kell maradnia. A globális missziómunka azonban nem az egyetlen feladatunk.

Figyelnünk kell a helyi misszióra is, arra a munkára, amit az egyház hívei között, illetve az egyház híveivel kell végeznünk. Számos projektünk van, és minden tevékenységünkben arra fogunk törekedni, hogy jól kidolgozott stratégiák mentén valósítsuk meg a terveinket. Számíthatnak arra, hogy az elkövetkezendő időszakban a misszió lesz egyházunk fő tevékenységi területe.

J. K.: Ön szerint melyek a legnagyobb teológiai kihívások, amelyekkel a világszerte Adventista Egyház szembesül?

E. K.: Most nem beszélhetek az összes teológiai kihívásról. Néhányról tudok, de nem az összesről. Van azonban egy, amit szeretnék kiemelni: az egyház egysége. Ez teológiai kérdés, noha egyesek nem annak látják.

Azt gondolom, hogy a tantételeink, a teológiai jellegű viták és minden más kihívás, amely valamiképpen kapcsolódik a missziómunkához, az egyház egységével kapcsolatos kérdés.

Ha megerősítjük az egységet, és képesek leszünk kezelni az egyház tekintélyével, a Prófétaág Lelkével és a Szentírással kap-

csoportos kihívásokat, számos teológiai nehézséget fogunk tudni legyőzni. Egységek lévén lehetőséget adunk a Szentléleknek, hogy munkálkodjon közöttünk. Szerintem az egység a legfontosabb tényező, amelyre törekednünk kell, és amelyért már most dolgozunk.

J. K.: Elnöki minőségében informálni fogják számos kihívásról. Milyen tanácsot adna a fiataloknak? Mire támaszkodik leginkább, amikor nehézségekkel szembesül? A Szentírásra? Az imára? A családra?

E. K.: Mindegyikre, azonban komoly kihívással szemben az első helyet mindig az ima foglalja el. Gyakran megtörténik, hogy mielőtt fogadnom kell valakit az irodámban, Istenhez imádkozom bölcsességért, hogy megfelelően tudjam kezelni az adódó helyzetet.

Első helyen tehát az ima áll. Utána tanácsot kérek a munkatársaimtól és a fele-

ségemtől, és végül, de nem utolsó sorban, örömmel olvasom a Bibliát, és odafigyelek arra, amit általa közölni akar velem Isten.

Sokszor megtörtént, hogy miközben a Szentírást olvastam, Isten fontos dolgokat közölt számomra, és most is számos ilyen eset jut eszembe. Ezt lényegesnek tartom, mivel nem céget, hanem Isten egyházát fogom vezetni. Ez azt is jelenti, hogy első lépésként az Ő vezetését kérem, utána pedig tanácsot kérek a mellettem levőktől. Ezek után pedig továbbhaladhatok, bízva abban, hogy mindent Ő irányít.

J. K.: Köszönöm, hogy időt szánt ránk! Szeretném emlékeztetni olvasóinkat, hogy a világszéles Adventista Egyház képviselői is emberek, akiknek szükségük van a támogatásunkra, az imáinkra és a bátorításunkra. ♡

Forrás: *Adventist Review*

Erton Köhler, a Generál Konferencia elnöke 2025-ben Silver Springben (Maryland állam), a GK Éves Tanácsán.

Család

Étikai kérdések

A HÁZASSÁGBAN A GYERMEKNEVELÉS *alapszeméi (I)*

A XXI. században a házassággal kapcsolatos etikai kérdések nagyon sokfélék lehetnek. Egy négyrészes cikksorozat keretében foglalkozunk az egyik ilyen kérdéssel, amely ma különösen releváns lehet a házastársak számára, nevezetesen azokkal a házassági kihívásokkal, amelyek a különböző szülői nevelési stílusokból fakadnak, s amelyek mindkét házastársat sokféleképpen érintenek. A szülői gondoskodás és gyermeknevelés, azaz a parenting kérdése olyan terület, amely komoly nehézségeket vet fel, ugyanakkor elégedettséggel tölti el egy házaspár életét.¹

A szülők által végzett nevelésről szóló cikksorozatnak két célja van. Az egyik a házastársak által alkalmazott nevelési stílusok és gyakorlatok különböző aspektusainak elemzése, valamint annak vizsgálata, hogy ezek miben és hogyan különböznek egymástól, és milyen következményekkel járhatnak mind a házastársak közötti kapcsolatra, mind a gyermekek nevelésére nézve. Mindez azonban olyan etikai kérdéseket vethet fel, amelyekkel foglalkozni kell, amelyekre választ kell adni, s ami e cikksorozat második célja.

A gyermekek nevelését és oktatását irányító bibliai etikai alapelvek

A szülői gondoskodás és nevelés gyakorlata és stílusa az etikai értékelés és leírás bibliai keretében több alapelv mentén elemezhető. Az első elv Isten helyes bibliai ábrázolásának princípiuma: a szülőknek gondosan és híven kell bemutatniuk és tükrözniük Isten/Krisztus erkölcsi képét gyermekeik előtt, miközben nevelésükben és oktatásukban is megnyilvánul az isteni tekintély (1Mózes 18:19; vö. 1Korinthus 11:1; 5Mózes 11:19). A második szabály a következetes és kiegyensúlyozott fegyelmezés elve. Ennek a princípiumnak az alkalmazása folytonosságot és állandóságot igényel a gyermekek fegyelmezésében, továbbá a túlzások mellőzését (Zsidók 12:6–11; vö. Példabe-

szédek 22:15; Efézus 6:4; 1Timótheus 3:4). A harmadik elv a szülői reagálóképességről szól. Ez a szabály megköveteli a szülőktől, hogy gyermekük rendelkezésére álljanak, reagáljanak gyermekeik különböző igényeire, különösen az intellektuális, társadalmi és lelki téren jelentkező igényeikre (Máté 7:9–11; vö. 2Mózes 12:26–27; 13:14–15; 5Mózes 6:20–21). A negyedik az indukció elve, ami a második elv kiegészítése: a szülők akkor alkalmazzák, amikor időt szánnak arra, hogy megindokolják követeléseiket és fegyelmező cselekedeteiket. A motiváció segít a gyermekeknek megérteniük, hogy szüleik követelése és elvárásai nem észszerűtlenek (Ézsaiás 1:18; vö. 1Péter 3:15). Az ötödik az elvárások és követelmények elve. A Tízparancsolat ötödik parancsa a szülők követelményeit fejezi ki a gyermekeiktől elvárt tisztelet és engedelmség tekintetében (2Mózes 20:12).

Az alapelemek meghatározásai

Meg kell határoznunk, hogy mit értünk parenting, azaz szülői gondoskodás és gyermeknevelés alatt. Ez a kifejezés „a házastársak gyermekeik feletti ellenőrzésére és szociális készségeik² formálására irányuló törekvéseire”³ vonatkozik. Annak érdekében, hogy gyermekeik „szociális készségei fejlődjenek”, az apák és anyák adott dolgokat eltérő, sokszor nagyon különböző módon tesznek. Ezért felvetődött, hogy „a társadalomba illeszkedésre való felkészülés folyamatának jobb megértése érdekében fontos megkülönböztetni a szülői gyakorlatokat és stílusokat”.⁴

Egyrészt a „szülői gyakorlatok” fogalmát a szülők azon vágyának kontextusában definiáljuk, miszerint azt a vallási és erkölcsi értékrendet adják át gyermekeiknek, amely iránt maguk is elkötelezettek; ugyanakkor a fogalom utal a szülők azon elszántságára is, hogy mindent megtegyenek gyermekeik jó iskolai teljesítése érdekében. E célok eléréséért az apák⁵ és anyák olyan konkrét

magatartásformákat alkalmaznak, amelyeket „szülői gyakorlatoknak” nevezünk. Ezek célja gyermekeik szociális készségeinek fejlesztése. Vagyis „amikor gyermekeiket szociálisan felkészítik a tanulmányi sikerekre, a szülők bizonyos gyakorlatokat alkalmazhatnak, például együtt csinálják a házi feladatokat, időt biztosítanak az olvasásra, és részt vesznek gyermekeik iskolai rendezvényein”.⁶

Másrészt a „szülői nevelési stílus” alatt azt „az érzelmi légkört kell értenünk, amelyben a szülők a gyermekeiket nevelik. A szülői nevelési stílusokat a szülői reagálóképesség és igényesség dimenziói jellemzik.”⁷ Az utóbbi két fogalmat a tisztánlátás érdekében részletesen is meg kell határozunk. „A reagálóképesség a szülők olyan viselkedésére utal, amely szándékosan ösztönzi gyermekeik egyéniségét, önszabályozását és önbizalmát. A szülői reagálóképesség szempontjai közt szerepel az is, hogy mennyire figyelmesek gyermekeik igényeit illetően, illetve mennyire támogatják őket.”⁸

A szakirodalomban a „szigorúság” fogalmát úgy határozzák meg, mint a szülők gyermekeikre vonatkozóan támasztott követelményeit a vallás, a család és a társadalom vonatkozásában, elvárván, megkövetelvény tőlük, hogy beilleszkedjenek a társadalmi lét e három dimenziójába. Az is „a szülői követelmények közé tartozik, hogy milyen mértékben várják el gyermekeiktől az érettséget, mennyire felügyelik őket, és szükség esetén milyen fegyelmezési intézkedéseket alkalmaznak velük szemben.”⁹

Van még egy utolsó elem, amelyet meg kell határozunk annak érdekében, hogy a „szülői nevelés képe” teljes legyen, és ez az „indukció” fogalma: „a szülők magyarázatot adnak cselekedeteikre, értékeikre és fegyelmező magatartásukra”.¹⁰ Más szavakkal, „megindokolják” a fegyelmező magatartásuk mögött rejlő értékrendjüket és cselekedeteiket, megkönnyítve ezáltal gyermekeik számára az értés és tanulás folyamatát.

Nem nehéz megfigyelni, hogy a szülői nevelési stílustól és gyakorlattól függően a férjek és feleségek bizonyos mértékben összehangot és hasonlóságot, vagy ellentétet és különbséget tanúsíthatnak az anyai és apai gyermeknevelési módszerek alkalmazásában. Mivel az egyezés és a különbség kedvező, vagy ellenkezőleg, negatív hatással lehet úgy a házastársak kapcsolatára, mint a gyermekekre, mindenekelőtt jellemeznünk kell a szülői stílusokat és gyakorlatokat, majd elemeznünk azok következményeit és etikai vonzatait. A szülői stílusok és gyakorlatok jellemzése, valamint következményeik elemzése következő cikkünk témája lesz.

dr. SZALLÓS-FARKAS ZOLTÁN,
egyetemi docens Adventus Egyetem, Cernica

1. Gilda Morelli, Naomi Quinn, Nandita Chaudhary, Marga Vicedo, Mariano Rosabal-Coto, Heidi Keller, Marjorie Murray, Alma Gottlieb, Gabriel Scheidecker és Akira Takada: „Ethical Challenges of Parenting Interventions in Low to Middle-Income Countries”, *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 49. köt., 1. szám, 2017, 5–24. o.
2. Paloma Braza, Rosario Carreras, José Manuel Muñoz, Francisco Braza, Aitziber Azurmendi, Eider Pascual-Sagastizabal, Jaione Cardas, Jose Ramon Sanchez-Martin: „Negative Maternal and Paternal Parenting Styles as Predictors of Children’s Behavioral Problems: Moderating Effects of the Child’s Sex”, *Journal of Child and Family Studies*, 2013. december, 2. o.
3. A házasság és a nemek közti egyenlőség kérdéseire vonatkozó jelenlegi globalizált és rendkívül ellentmondásos helyzetben szükségesnek tartottam pontosan meghatározni a „házastárs(ak)” kifejezés jelentését. Ezt a szót fogjuk használni ebben a cikksorozatban annak a bibliai, kölcsönös beleegyezésen alapuló szövetségnek a megnevezésére, amelyet egy férfi és egy nő köt egymással annak érdekében, hogy házassági/házastársi kapcsolatban éljenek, s amelynek alapja és meghatározása 1Mózes 2:24 és 1:26–27 verseiben található (vö. Máté 19:3–6).
4. Christopher Spera: „A Review of the Relationship among Parenting Practices, Parenting Styles and Adolescent School Achievement”, *Educational Psychology Review*, 17. köt., 2. szám, 2005, 127. o.
5. Arianna Bentenuto és Paola Venuti: „From Supporting to Co-Parenting: The New Roles of Fathers”, *Parenting: Science and Practice*, 19. szám, 2019, 30–33. o. A szerzők az apák új, úgynevezett közös- vagy társszülői szerepét támogatják, kijelentve, hogy „bizonyítékok vannak arra vonatkozóan, hogy az apák korai és integrált szerepet játszanak a gyermek fejlődésében, különösen a szociális és kommunikációs készségek tekintetében” (30. o.).
6. Christopher Spera: „A Review of the Relationship among Parenting Practices, Parenting Styles and Adolescent School Achievement”, 127. o.
7. *Uo.*
8. *Uo.*, 135. o.
9. *Uo.*
10. *Uo.*, 133. o.

*A máltra támaszkodom, és a jelenben dolgozom,
hogy megteremtsem a jövőt...*

A H. N. A. NYUGDÍJPÉNZTÁR XXIV. ÉVES KONVENCÍÓJA

2025. augusztus 28. és szeptember 1. között került sor Méhkerten a nyugdíjas egyházi alkalmazottak éves találkozójára. Mint mindig, a szervezők most is mindent megtettek annak érdekében, hogy ottlétünk kellemes és hasznos legyen. Áhítatot tartott Teodor Huțanu, Ioan Câmpian-Tătar, Robert Mandache és Lucian Cristescu testvér. A program különleges fénypontját a Nyugdíjpénztár igazgatójának, az Unió kincstárnokának, Ioan Feier lelkipásztornak, valamint az Unió elnökének, Aurel Neațu lelkipásztornak a prédikációja jelentette. A találkozó különlegességét fokozta a szép korúak kórusának szolgálata, néhány résztvevő pedig a saját költeményét mondta el, továbbá nem maradhatott el a hangszeres zene sem. Szombat este Ioan Buciuman vezetésével rendkívüli istentiszteletre került sor, amelyen a résztvevők tapasztalatokat oszthattak meg a hallgatósággal.

A konvenció alkalmával a jelenlévők megválasztották a következő két évre a nyugdíjasok testületének vezetőségi tagjait: Pavel Burlacu lett az elnök, Iosif Suciua a titkár, Pavel Memete a kincstárnok, Gelu Panait az adminisztratív személyzet képviselője, Silvia Stoica pedig a leszármazottak küldötte. Ez alkalommal választották meg az egyházterületek képviselőit is.

Sokat lehetne mesélni a találkozóról, én azonban úgy döntöttem, hogy kérdéssel fordulok néhány résztvevőhöz, és alkalmat adok nekik, hogy megosszák gondolataikat folyóiratunk olvasóival.

Gondolatok, amelyek elmélkedésre készítenek

Viorel Roșca testvér, ön a legidősebb romániai adventista lelkipásztor (1927. július 1-jén született)! Ön szerint hogyan alakult a romániai Adventista Egyház története az elmúlt közel 100 év alatt?

Viorel Roșca: Adventista úttörők családjában születtem, és fiatalként átéltem az első világháború utáni időket, amikor egyházunk gyors fejlődésnek indult. Bölcs, magas tudású és odaszentelt életű vezetőink voltak, és a laikusok is teljes odaadással hirdették az evangéliumot. Reményekkel telten vészeltem át a királyi diktatúrát, a legionárius korszakot, a katonai zsarnokságot és a háborút. A második világháború után egy rövid időre újból virágkorát élte az egyház, amikor hasonlóképpen jó együttműködés mutatkozott a lelkipásztorok és a tagok között. Ezt követte a kommunizmus sötét és hosszú időszaka a maga rettenetes megpró-

báltatásaival, ennek ellenére az egyház töretlenül haladt előre. A forradalom után újból a felvirágzás korszaka következett, de napjainkra fokozatosan elfogyott a lendület, és jelenleg stagnálunk, noha történnek időnként apró felvillanások itt-ott, s remélem, hogy ezek olyan világosságot teremtenek majd egy napon, amely egész Romániát betölti.

Több évtizednyi szolgálattal a háta mögött mit gondol egy nyugdíjas lelkipásztor, be fogja-e fejezni az egyház a küldetését?

Eugen Baci: Úgy vélem, hogy különleges feladat hárul ránk, nyugdíjasokra. Ha megfelelően használjuk fel az évek során szerzett tapasztalatokat és képességeket, fontos tényezővé válhatunk a tagok bátorításában, hogy elvigyék az advent üzenetet rokonaikhoz, barátaikhoz, szomszédiakhoz és az idegenekhez, hogy minden ember figyelmeztetve legyen, a munka befejeződjön, és eljöjjön az Úr és hazavigyen bennünket.

Mit gondol, mi a legértékesebb hozzájárulása a nyugdíjas lelkipásztornak az egyház küldetésének teljesítéséhez?

Pavel Burlacu: A nyugdíjas lelkipásztorok a szolgálatuk éve alatt szerzett számos tapasztalat révén támogathatják az egyház missziómunkáját. Segíthetik a fiatalabb szolgálattelvőket, a kisebb gyülekezeteket, missziómunkára buzdíthatják a gyülekezeti tagokat, gyakorlati tanácsokkal szolgálhatnak, és stratégiákat javasolhatnak arra vonatkozóan, hogy mivel lehetne kiegészíteni a csupán a szószékről történő bizonyágtevést.

A Biblia és a Próféataság Lelke ilyen értelemben erőteljesen hangsúlyozza az idősek és a fiatalok együttműködésének szükségességét (lásd: Mal 4:6 és Jóel 2:14).

Miért fontos az izraeliták történelmének tanulmányozása a romániai Adventista Egyház számára?

Traian Aldea: Izrael Isten népe volt Jézus Krisztusig. Történelmük szent, mivel bemutatja Isten érdekükben tett közbelépéseit. Isten jelenlegi népe az Adventista Egyház, de fennáll a veszélye annak, hogy megismételjük az izraeliták hibáit. Történelmük tanulmányozásának célja az, hogy tanuljunk a hibáikból, és ne kövessük el azokat. A zsidók 40 évet töltöttek a pusztában zúgólásuk, lázadásuk és hitetlenségük miatt. Ellen G. White szerint a mennyei Kánaánba való belépésünk is ugyanezen bűnök miatt késik. Nos, ezért is fontos, hogy a legapróbb részleteiben ismerjük Izrael népének történelmét.

Milyen teológiai kihívásokkal szembesül jelenleg a világszéles Adventista Egyház, és ezek közül melyik kihívás romániai jellegzetesség?

Florin Lăiu: A teológiai kihívások ugyanazok Kaliforniában, az Orosz Föderációban és Pápua Új-Guineában. Az egyik ilyen egyetemes teológiai kihívás a szentháromság-ellenes mozgalom, viszont van egy másik teológiai kérdés, amelyről népünk nem vesz tudomást: szükségünk van a Biblia és a Próféataság Lelkének egységes teológiai

értelmezésére, ugyanis sok minden függ ettől.

A romániai egyházban ismert teológiai kihívások közé sorolhatjuk a szentháromság-ellenes mozgalmat, a Minneapolis-i üzenettel kapcsolatos visszaéléseket és a Biblia tekintélyébe és történelmiségébe vetett bizalom elvesztését.

Hogyan értékeli a romániai egyházi zene alakulását, és mit gondol, milyen szerepe van a zenének az egyház küldetésének teljesítésében?

Iosif Suci: A modern kommunikációs eszközöknek köszönhetően lehetővé vált a különböző zenei kategóriák és stílusok elérhetősége. Ez különböző reakciókat vált ki az adventista közösségekben: vita tárgyát képezi a zene és az előadás minősége; megjelentek a különböző tendenciák: egyesek a konzervatív, mások a liberális repertoár és előadásmód mellett foglalnak állást; kétes vagy ismeretlen – pogány, spiritiszta, New Age – háttérű zenei darabok elfogadása szubjektív értékelési kritériumok alapján, ami a dicsőítő énekek jelentőségének és szerepének csorbulását eredményezi.

Az egyház küldetésének teljesítésében milyen szerepe van a romániai adventista szépirodalomnak, különösképpen a verseknek?

Daniel Geantă: A Szentírás jelentős része páratlan szépségű lírai kompozíció: Jób könyve, a Zsoltárok, Mózes, Miriám vagy Debora éneke, az Újtestamentum, 1Korinthus 13. fejezte. Isten a költészetet válasz-

A szóbeli bizonyágtevéshez képest kétszer vagy akár háromszor is több jó cselekedetre van szükség. Ez a legjobb recept, amivel bizalmat kelthetünk az emberekben Isten iránt.

totta, hogy eljusson az emberi lélekhez. Azt gondolom, hogy a minőségi költemény olyan eszköz, amely által Isten azért dolgozik, hogy maga felé fordítson minket.

Véleménye szerint küldetése teljesítése közben milyen arányban kellene az egyháznak szociális tevékenységeket folytatnia?

George Uba: Bármely keresztény által végzett szociális tevékenység lelki missziómunka, amely révén Isten egyre határozottabban jelen lehet az emberek szívében, testi és lelki szükségleteik közepette. A látható jó cselekedetek aránya erkölcsi tekintélyt és hitelességet kölcsönöz elkövetőjének. Ahogy Jézus Krisztus esetében is, a szóbeli bizonyágtevéshez képest kétszer vagy akár háromszor is több jó cselekedetre van szükség. Ez a legjobb recept, amivel bizalmat kelthetünk az emberekben Isten iránt.

Mi az egészségközpontok szerepe a Romániai Adventista Egyház küldetésében?

Costel Iosub: Íme, a Podiș-i Egészségközpont egyik betegének vallomása: „Lelki és testi fájdalmakkal érkeztem, de gyógyultan távozom. Mindenütt lelki szépséget, odaadást, emberséget, hitet, szeretetet és Isten magasztos neve iránti hűséget tapasztaltam az orvosok, asszisztensek, terapeuták, valamint a konyhán szorgoskodó hölgyek részéről, ahogy azok részéről is, akik kedvesen tanítottak, és kényelmünkről és a tisztaságról gondoskodtak. Hálás vagyok az előzőkeny recepciósnak, a komfortunkat szolgáló műszaki személyzetnek, és nem utolsósorban a mindenre odafigyelő vezetőség

tagjainak. Az élet viharaitól megtépázottan jöttem ide, de lélekben és egészségben gazdagon távozom.”

A jelenlegi körülmények között milyen szerep hárul az adventista iskolákra?

Constantin Popescu: Romániában az adventista iskolák folyamatos kihívások elé állítják az egyházat. Ami a rendeltetésüket illeti, döntő fontosságúak mind a jelenlegi helyzetben, mind pedig a jövőben. Ezek az intézmények képezik számunkra az emberi erőforrásokat, diákjaink közül kerülhetnek ki a jövődöbéli egyháztagok, szolgálattelvők, lelkipásztorok és osztályvezetők.

Az egyház egyik legfőbb gondja helyi és országos szinten egyaránt, hogy hiány van szakmai és lelki téren képzett emberekből. Erre a problémára nyújthatnak megoldást az adventista iskolákban szerezhető tapasztalatok és képzések.

Mit gondol, az egyház hogyan terjesztheti ki a misszióját a mai romániai társadalom felsőbb rétegeihez tartozó emberek között?

Virgil Petcu: Azt hiszem, mindenekelőtt saját oktatási rendszerünk népszerűsítése révén. Versenyképessé kell tennünk oktatási intézményeinket, utána pedig meg kell adnunk a lehetőséget a nem adventista fiataloknak, hogy nálunk tanulhassanak. Hozzáférhetővé és vonzóvá kell tennünk vallásos irodalmunkat a más vallásúak körében, különösen a világiás gondolkodásúak között, továbbá bátorítanunk kell a fiataljainkat, hogy magas intellektuális célokat tűzenek maguk elé, hogy képesek legyenek a társadalom számára fontos és magas beosztásokban dolgozni. És nem utolsósorban szükségünk van a késői esőre, amely képessé tehet új módszereket kidolgoznunk, hogy az evangéliumot speciális embercsoportokhoz is eljuttassuk, a zsidó vallásúakhoz például.

Milyen gyakorlati módszerekkel szólíthatjuk meg a Romániában élő bevándorlókat?

Emilian Niculescu: Ezen a téren a világszéles egyház rendelkezik a küldetése teljesítéséhez szükséges eszközökkel. Az idők folyamán egyházunk számos programot fejlesztett ki és alkalmazott a különböző kultúrájú embercsoportokkal való kommunikáció számára. Másfelől pedig nyilvánvaló, hogy a bevándorlóknak nagyobb szükségleteik vannak, már csak abból kifolyólag is, hogy idegenek egy idegen országban.

Új meggyőződéseket és gyakorlatokat csak a téves meggyőzések és gyakorlatok elvetése által szerezhetünk. Jól ismert tény, hogy nem az új dolgok megtanulása okoz nehézséget, hanem a régiak elhagyása. Az őszinte és készséges ember számára azonban bármi lehetséges Isten Lelkének segítségével.

Ön szerint milyen különleges szerep hárul a nyugdíjas lelkipásztorokra a Romániai Adventista Egyház lelki újjáéledése terén?

Pavel Memete: A nyugdíjas lelkipásztorok nem csupán az egyház „élő történelme”, hanem a tapasztalatok, a lelki kiegyensúlyozottság és a bölcsesség tárházai is. Ha bátorítjuk, értékeljük és bevonjuk őket, a „lelki atyáink” lehetnek. Mentorálással támogatják a fiatal lelkipásztorokat. Életkoruknál fogva hitelesek a prédikálásban és a bizonyoságtévesztésben, hiszen hosszú utat jártak be az Úrral. Lehetnek ők azok a lelki órátlók, akik időben észlelik a veszélyt, és ébredésre, megújulásra szólítják fel az egyházat. Segíthetnek megőriznünk identitásunkat a különböző fenyegető veszélyek közepette, és részt vehetnek különleges missziós projekteken is.

A jelenlegi válságos körülmények között hogyan járulhatnak hozzá a nyugdíjas lelkipásztorok a Romániai Adventista Egyház küldetésének teljesítéséhez?

Ioan Feier: Az egyház elsődleges küldetése tanítványokká tenni minden népeket, a nyugdíjas lelkipásztorok pedig ennek a

munkának tevékeny és fontos résztvevői. Ez nem csupán egy elérendő cél, hiszen már látjuk teljedni abban a támogatásban, amit a helyi közösségekben nyújtanak. Őszinte vággyal igyekeznek hirdetni a valódi lelki stabilitást és az egységet a szolgálatok és az elvek terén.

A jelenlegi, elvilágiasodás okozta válságos helyzetben azonban az egyik legerőteljesebb fegyver az ima. A tapasztalatokban gazdag személy meghajtott térde követendő példa a fiatal lelkipásztorok számára. Az odaszentelt életű lelkipásztor nem fejezi be a tevékenységét nyugdíjba vonulása-kor, hanem folytatja küldetésének teljesítését, amire elhívott.

Miután alkalma volt a konvención a nyugdíjas lelkipásztorok társaságát élvezni, mit üzenne a még dolgozó lelkészeknek?

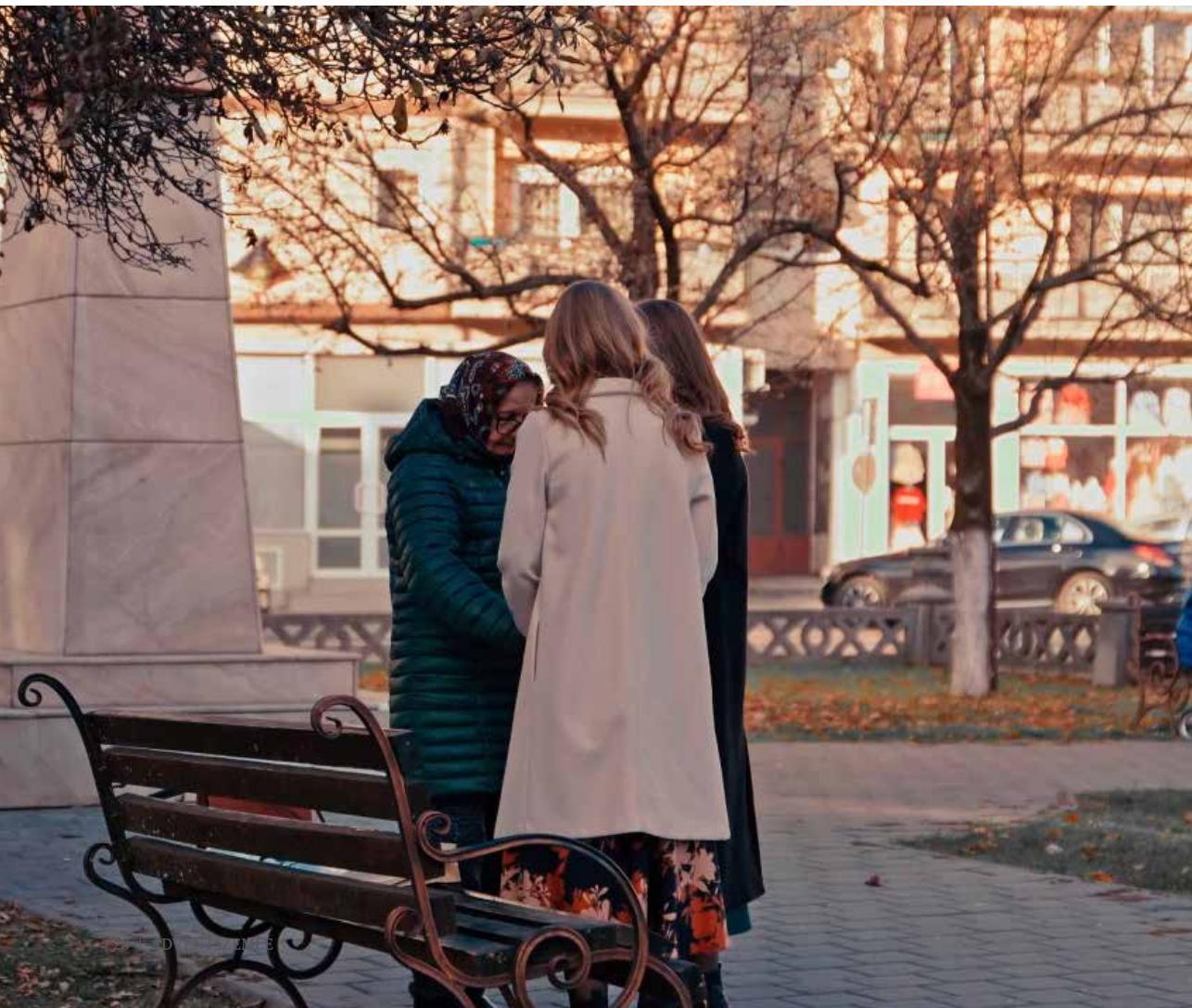
Aurel Neațu: Amikor az aktív és főleg fiatal lelkipásztorokra gondolok, az az érzésem, hogy sokan közülük túlságosan könnyen feladják, amikor nehézségekkel szembesülnek a gyülekezetben vagy a családban, és lemondanak a lelkeszi szolgálatról. Úgy vélem, jobban kellene bízunk Istenben, az Ő hatalmában és bölcsességében, velünk kapcsolatban hozott döntéseiben, mindabban, amit megenged az életünkben, beleértve a szenvedést és a próbákat is. Hiszem, hogy az Istennel szerzett tapasztalatok megerősítenek bennünket.

A mai lelkészeknek azt üzenem, hogy tanúsítsanak sokkal több türelmet Isten iránt, építsenek ki személyes kapcsolatot Vele, szerezzenek újabb és újabb tapasztalatokat, hogy amikor majd megpróbáltatások érik őket, bátran és elszántabban mehessenek tovább, mivel a mostani időben szükség van olyan megpróbált lelkipásztorokra, akik nagyon jó kapcsolatot ápolnak Istennel, és nem hátrálnak meg a gyülekezetekben adódó nehézségek és kihívások láttán. ♣

VALERIU PETRESCU, nyugdíjas lelkipásztor

Ifjúság

Régi vagy új...
ÖSVÉNYEK!?

„Így szólt az Úr: Álljatok az utakra, és nézzetek szét, és kérdezősködjetek a régi ösvények felől, melyik a jó út, és azon járjatok, hogy nyugodalmat találjatok a ti lelketeknek!” (Jer 6:16).

Messze van még a hőn áhított nyugalom, ami mindig is héber elődeink rendelkezésére állt, mégis beteljesületlen álm maradt, mivel „mindig tévelyegnek szívükben; ők pedig nem ismerték meg az én útjaimat” (Zsid 3:10). Mi pedig, akik megérkeztünk az idők végéhez, még mindig álmodozunk, különféle ösvényekkel próbálkozunk abban a reményben, hogy megtaláljuk a helyes és célravezető utat.

Kitartás és újítás

Mint minden valóságot, a vallást is objektív elemzésnek kell alávetni, hogy meg lehessen ítélni a hatékonyságát, a hasznosságát és a relevanciáját. Ha ez megtörtént, számos nyilvánvalóan jótékony hatása mellett mégis mindig a „befezetlenség” érzése kerít hatalmába, mert *valami* másra, *többre* számítunk. Ez a *valami* egyre mélyebb árkot ás a nemzedékek között, amelyek már nem tudnak összhangba kerülni egymással,

és elkezdenek külön utakat, ösvényeket keresni.

A tapasztaltabb nemzedékek (nagyszülők és szülők), amelyek dicsőséges időszakokat is átéltek már, és a „nyugalomhoz” közelednek, megpróbálnak olyan útjelző táblákat elhelyezni a fiatalok ösvénye mentén, amelyek irányt mutattak nekik, ezért kitartóan harcolnak a már kipróbált és régi dolgok mellett. Ez természetes és logikus is lenne, amennyiben a rohanó világban nem következnenek be változások az emberi mentalitás szintjén.

A törekenyebb, tapasztalatlanabb nemzedékek (gyermekek és fiatalok) buzgókk és lelkesek, és egy hatékonyabb, vonzóbb és aktuálisabb új világ látásmódjával rendelkeznek. Mivel hatalmas információhalmazzal vannak felruházva, az újításra helyezik a hangsúlyt. Némely esetben csak a „felület” változik (olyan örökölt értékek esetén, amelyeket érdemes megőrizni), máskor viszont

elvetik a régi konstrukciókat, hogy újabb, eredetibb ötleteknek adjanak helyet. Minden hasonló változás sebet ejt a tapasztaltabbak lelkén! Fontos megjegyezni: évekket ezelőtt a mai tapasztaltak is törekenyek és gyakorlatlanok voltak, akikben türelmetlenül égett a vágy, hogy változtassanak a dolgokon!

A vallás azonban, ahelyett hogy közös teret biztosítana a közösségápolásra és a kiteljesedésre, inkább eltérő világokba helyezi el a szülőket és a gyermekeket.

Betömött források

Ábrahám különleges gondot fordított arra, hogy mennyei értékeket adjon át örökösének.

Izsák Ábrahámmal együtt járta az önmegtartóztatás útját, és odafigyelt atyja lelki fegyelmeztségére. Apja halála után Izsák átvette azt az útvonalat, amelyen járva áldássá válhatott volna önmaga és az egész

világ számára. Ekkor azonban kegyetlen valóságba ütközött: „És mindazokat a kutat, melyeket az ő atyjának szolgálja Ábrahámnak az ő atyjának idejében ástak vala, behányák a filiszteusok, és betölték azokat földdel” (1Móz 26:15).

A kút az élet forrása volt. Hajdanán, amikor Ábrahám megállapodott valahol, oltárt épített és kutat ásott. Az oltár az imádat helye volt, és ez volt a legfontosabb, a kút pedig Isten válasza, az áldás forrása. Az áldás és csodák nélküli vallás nemcsak haszontalan, hanem abszurd is! Izsák tudta, hogy víz nélkül nincs élet.

De mielőtt alkalmazni kezdte atyja elfeledett örökségét, figyelt arra, hogy minden téren az ő lábnymain járjon. A kiszemelt hely: Gérár. Még meg sem volt születve, amikor Ábrahám ugyanott járt. De apa és fiú is ugyanabba a csapdába esik: Sára és Rebeka is „testvérekké” válnak, ők pedig rettegő hitetlenekké.

Figyelem! A gyermekek azokon az utakon járnak, ahol a szülők már elvesztek. Ma már igen ritka az ítékezés előtti együttérzés. A felnőttek könnyen elfelejtik, hogy ők is voltak kicsik, gyengék, meggondolatlanok, bátrak és álmodozók!

Izsák visszatér a helyes útra, és elkezd érvényt szerezni az atyjától kapott örökségnek: újból kiásatja a kutakat, és milyen szép, hogy ugyanazzal a névvel illeti azokat. Csak majd ezután részesül az áldásból: „Én vagyok Ábrahámnak, a te atyádnak Isten: Ne félj, mert te veled vagyok, és megáldalak téged...” (1Móz 26:24).

Régi ösvények

„Senki se próbálja szétrombolni hitünk alapjait, amelyeket munkánk kezdetén imával való tanulmányozás és kijelentés útján fektettünk le” (Ellen G. White: *Bizonyágtételek*, 8. köt., 296. o.).

Az észak-erdélyi fiatalok összejövetelei ima- és bizonyágtevő alkalmak, amelyeken imádkozunk és tapasztalatokat osztunk meg a hitünkkel ismerkedő fiatalokkal.

A Szentírás tanulmányozása és a (prophetikus) kinyilatkoztatások régi ösvények – a filiszteusok által a gyülekezetben és azon kívül betömött kutak –, ahol szülők és gyermekek még akkor is találkozhatnak, ha eltérő módon gondolkodnak és beszélnek. ♣

ADRIAN DORGO, az Ifjúsági Osztály igazgatója, Észak-erdélyi Egyházterület

AZ ANTIBIOTIKUMOK ÉS AZ EMBERI MIKROBIOM:

*mi történik a szervezetben,
amikor antibiotikumot szedünk*

Statisztikák szerint globális szinten továbbra is nagyon magas az antibiotikum-fogyasztás: 2023-ban naponta mintegy 49,3 milliárd adag antibiotikumot fogyasztottak, ami körülbelül 17 adagot jelent 1000 lakosra vetítve. Romániában az adatok még aggasztóbbak: 2023-ban az antibiotikum-fogyasztás 1000 lakosra vetítve napi 27,4 adag volt, ami az első helyre teszi országunkat az Európai Unióban az egy főre jutó antibiotikum-fogyasztás tekintetében.

De mi is pontosan az antibiotikum, és mire jó, ha már ilyen széles körben használják? Orvosi szempontból természetes, felszintetikus vagy szintetikus anyagokként definiálják őket, amelyek képesek megállítani a baktériumok szaporodását (bakteriosztatikus hatás) vagy elpusztítani őket (baktericid hatás) anélkül, hogy közvetlenül hatással lennének a gazdasejtekre (azaz az emberi testre). Az antibiotikumok a 20. század egyik legfontosabb orvosi felfedezései közé tartoznak, amelyek a halálos betegségeket kezelhető állapotokká alakították, és lehetővé tették a komplex sebészeti beavatkozásokat és a szervátültetéseket.

Történetüknek azonban két vetülete van: a hatalmas siker és a baktériumok rezisztenciájának veszélye, amely arra kényszerít minket, hogy észszerűen használjuk őket, és folyamatosan új megoldásokat keressünk. Az antibiotikumok egy évszázad alatt átalakították a modern orvostudományt, több mint 20 évvel meghosszabbították az életünket, és világszerte milliók életét mentették meg.

Nem minden antibiotikum egyforma azonban: hatásspektrumuk (hány baktériumfaj ellen vethetők be), a kezelés időtartama és az adagolás módja befolyásolja, hogy milyen mértékben zavarják az emberi test működését. A széles spektrumú antibiotikumok általában erőteljesebb hatást gyakorolnak a mikrobiótára, mint a keskeny spektrumú antibiotikumok. Az ismételt vagy hosszú távú kezeléseknél pedig vannak kumulatív (potenciálisan káros/negatív) hatásai. A mikrobióta védelme és az antibiotikum-rezisztencia megelőzése érdekében elengedhetetlen a felesleges antibiotikum-használat mérséklése, kizárása.

A baktériumok mikroszkopikus egysejtű organizmusok, amelyek a környezetben találhatók. Genetikai és morfológiai szempontból nagyon változatosak, ami azt jelenti, hogy a baktériumok típusai rendkívül sokfélék. Legtöbbjük ártalmatlan, sőt jótékony hatással bír (igen, jól olvastad!), és lét-

fontosságú szerepet játszik a természetes ökoszisztémákban és az élő szervezetekben. A „jó baktériumok” elengedhetetlenek az egészségünkhöz, segítenek szabályozni az immunitást, védelmet nyújtanak a káros baktériumok ellen, fenntartják a bélfal integritását, és elősegítik az emésztést azáltal, hogy enzimeket termelnek, amelyek lebontják az ételt, hozzájárulva ezáltal a tápanyagok felszívódásához. Egyes jó baktériumok segítenek a vitaminok, például a K-vitamin és egyes B-vitaminok termelésében a belekben, ezenkívül különböző környezetekben, például a talajban és a vízben részt vesznek a mikrobiális flóra egyensúlyának fenntartásában.

Vannak azonban „rossz” vagy káros baktériumok is, amelyek betegségeket okozhatnak, ha bejutnak a szervezetbe és ellenőrizhetetlenül szaporodásnak indulnak. Ezek a kórokozó baktériumok különböző fertőzéseket okozhatnak (a légzőszervekben, az urogenitális rendszerben, az emésztőrendszerben, az agyban, vagy akár a bőrön is), ezenkívül olyan toxinokat termelhetnek, amelyek kellemetlen tüneteket okozhatnak és életveszélyesek lehetnek. Általában a legtöbb kórokozó baktérium természetes egyensúlyban van a környezetben, és nem okoz betegséget, amíg az immunrendszer egészséges és képes megbirkózni vele. Ha a bélflóra egyensúlya felborul (diszbiózis), az immunrendszer legyengül, vagy a kórokozó baktériumok nagy mennyiségben vagy agresszív törzsből jutnak a szervezetbe, a káros baktériumok problémát jelentenek, és

A mikrobióta védelme és az antibiotikum-rezisztencia megelőzése érdekében elengedhetetlen a felesleges antibiotikum-használat mérséklése, kizárása.

antibiotikumok alkalmazása ajánlott az elpusztításukra.

Hosszú ideig a kutatók csak a káros baktériumokra koncentráltak, a többire nem fordítottak nagy figyelmet. Amikor antibiotikumot nyelünk le, az az emésztőrendszerünkbe jut, ahol a szervezet ugyanúgy megemésztí és felszívja, mint az ételből származó tápanyagokat. Ezután a szervezetben átjut a fertőzött területre. A szervezetbe az emésztőrendszeren keresztül szívódik fel, a májban metabolizálódik (kémiai átalakuláson megy át), és a vesék választják ki, de egyik mellékhatása, hogy jelentősen befolyásolja a bélbaktériumokat, amelyek többsége, mint már említettük, jótékony hatással van a szervezetünkre. Az antibiotikumok túlzott és felesleges használata sok bélbaktériumot elpusztít, a baktérium-flóra egyensúlyának helyreállítása azonban akár hat hónapig is eltarthat.

Van még egy fontos szempont, amit figyelembe kell venni: az antibiotikumok hatása a gyermekek mikrobiomjára. Megfigyeléses és kísérleti tanulmányok szerint az élet első öt évében az antibiotikumoknak való kitétség befolyásolhatja az elhízás, az asztma, az autoimmun betegségek, a szorongás és akár a depresszió kialakulásának kockázatát. Középkorú felnőttek esetében az antibiotikumok hosszú távú használata memóriazavarral, a gondolkodási sebesség és koncentráció romlásával járhat, még hét évvel a használat után is. A bizonyítékok nem mindig mutatnak közvetlen ok-okozati összefüggést, de ezeket a kapcsolatokat a valószínűsíthető biológiai

Az antibiotikumok túlzott és felesleges használata sok bélbaktériumot elpusztít, a baktérium-flóra egyensúlyának helyreállítása azonban akár hat hónapig is eltarthat.

mechanizmusok – a mikrobiális metabolitok változásai, a krónikus gyulladás, az immunrendszer programozása – is alátámasztják.

Valószínűleg kíváncsi vagy arra, hogy mi az a mikrobiom, amit folyton emlegetek. Nos, az emberi mikrobiom a mikroorganizmusok (baktériumok, vírusok, gombák, ősbaktériumok) összessége és azok genetikai anyaga (DNS/RNS), amelyek testünkben és testünkön élnek. Becslések szerint egy felnőttben körülbelül 30-40 billió baktérium él, ami összehasonlítható az emberi sejtek számával, a mikrobióma genetikai anyaga pedig több mint 100-szor nagyobb, mint az emberi genom. Alapvetően mindannyian egy valódi mikroszkopikus közösség „gazdatestei” vagyunk. Mikrobiomunk van a belek szintjén (különösen a vastagbélben – ez a leggazdagabb és leginkább kutatott, billiószámú baktériumot tartalmaz), a bőrön (megvéd minket a kórokozótól), a szájüregben és a légutakban (szerepet játszik a helyi egyensúlyban, valamint a fogak és a torok egészségében), továbbá az urogenitális traktusban (fontos a nők egészségének szempontjából).

Más szavakkal, a mikrobiom egy „láthatatlan szerv”, egy belső ökoszisztéma, amely befolyásolja az emésztésünket, az immunrendszerünket, az anyagcserénket, sőt a mentális egészségünket is. Egyensúlya elengedhetetlen az egészséghez, és olyan tényezők, mint az étrend, az antibiotikumok, a stressz vagy az életmód, felboríthatják azt.

Az egészséges és kiegyensúlyozott mikrobiom érdekében tehát az alábbi alapelveket érdemes betartani: használd felelősségteljesen az antibiotikumokat (csak akkor, ha orvos írta fel bakteriális megbetegedésre; ne szedj antibiotikumot általános vírusfertőzésekre!), válaszd az antibiotikumot az elvégzett antibiotikum-érzékenységi vizsgálat eredményei alapján, a minimális hatékony időtartamra, fogyassz mellette probiotikumokat és olyan ételeket, amelyek

támogatják a bélflóra helyreállítását (bizonyított, hogy egyes probiotikumok, például a *Saccharomyces boulardii*, csökkentik az antibiotikumokkal összefüggő hasmenés kockázatát, a fermentált ételek és a rostok pedig támogathatják a mikrobiális diverzitás helyreállítását), élj egészségesen (fogyassz rostokban gazdag táplálékokat, aludj 7-8 órát minden éjszaka, legyen napi fizikai aktivitásod), és csökkentsd a mikrobiótára hatást gyakorló felesleges gyógyszerek (például protonpumpa-gátlók) fogyasztását.

Az antibiotikumok értékes fegyverek, de túlzott használat mellett elpusztítják a bélflórát és elősegítik a baktériumok rezisztenciáját, ami káros hatással van a mikrobiomra. Ne felejtjük el, hogy minden egészséges ember mögött egy kiegyensúlyozott mikrobiom áll. Gondoskodjunk a mikrobiomról, és az is gondoskodni fog rólunk! 🍌

dr. BRÎNDUȘA PETCARIU,
neonatólógus főorvos

1. „Bacteria: Definition, Types, Benefits, Risks & Examples.” Cleveland Clinic, 2016, my.clevelandclinic.org/health/articles/24494-bacteria. Hozzáférés 2025. szeptember 30-án.
2. Rasmussen, S. H., Shrestha, S., Bjerregaard, L. G., Ångquist, L., Baker, J. L., Jess, T., ... & Sørensen, T. I. A. (2018).

Antibiotic exposure in early life and childhood overweight and obesity: A systematic review and meta-analysis. *Diabetes, Obesity and Metabolism*, 20(6), 1508–1514. <https://doi.org/10.1111/dom.13230>. Hozzáférés 2025. szeptember 30-án.

3. Browne, A. J., Chipeta, M. G., Haines-Woodhouse, G., Kumaran, E. A. P., Hamadani, B. H. K., Zarea, S., ... & Hay, S. I. (2021). Global antibiotic consumption and usage in humans, 2000–18: a spatial modelling study. *The Lancet Planetary Health*, 5(12), e893–e904. [https://doi.org/10.1016/S2542-5196\(21\)00280-1](https://doi.org/10.1016/S2542-5196(21)00280-1). Hozzáférés 2025. szeptember 30-án.

4. <https://antibiotic.ecdc.europa.eu/en/european-antibiotic-awareness-day-eaad-2024>. Hozzáférés 2025. szeptember 30-án.

5. Luchen, C. C., Fouladi, F., & Mutlu, E. A. (2023). Impact of antibiotics on the gut microbiome composition and resistome. *Current Opinion in Gastroenterology*, 39(2), 91–99. <https://doi.org/10.1097/MOG.0000000000000879>. Hozzáférés 2025. szeptember 30-án.

6. Fleming-Dutra, K. E., Hersh, A. L., Shapiro, D. J., Bartoces, M., Enns, E. A., File, T. M., ... & Hicks, L. A. (2016). Prevalence of inappropriate antibiotic prescriptions among US ambulatory care visits, 2010–2011. *JAMA*, 315(17), 1864–1873. <https://doi.org/10.1001/jama.2016.4151>. Hozzáférés 2025. szeptember 30-án.

7. McFarland, L. V. (2010). Systematic review and meta-analysis of *Saccharomyces boulardii* in adult patients. *World Journal of Gastroenterology*, 16(18), 2202–2222. <https://doi.org/10.3748/wjg.v16.i18.2202>. Hozzáférés 2025. szeptember 30-án.

8. Valdes, A. M., Walter, J., Segal, E., & Spector, T. D. (2018). Role of the gut microbiota in nutrition and health. *BMJ*, 361, k2179. <https://doi.org/10.1136/bmj.k2179>. Hozzáférés 2025. szeptember 30-án.

9. Dr. Leeming, E., „Genius Gut: The Life-Changing Science of Eating for Your Second Brain”, Ed. Penguin Books Ltd, July 25, 2024.

„GYERMEKÁLOM”

*– az első ADRA-tábor olténiai diákoknak –
egy vakáció, mely valóra
váltotta az álmokat*

2025. augusztus 19. és 22. között került megrendezésre az első „Vis de Copil” („Gyermekeáalom”) nevű tábor az Argeş megyei Sătic Adventista Ifjúsági Központban. Megható esemény volt, amelyen 52 hátrányos helyzetű olténiai gyermek vett részt, aki az ADRA „Vreau la şcoală!” („Iskolába akarok menni!”) nevű projekt kedvezményezettje.

A tábor, amelyet a Romániai ADRA szervezett a Hetednapos Adventista Egyház Olténiai Egyházterületének együttműködésével, nem egy egyszerű nyaralás, hanem egy álom valóra válása igazi lehetőségének bizonyult. Sok gyermek számára ez volt az első táborélmény, az első alkalom, amikor felfedezhette a hegyvidék szépségét, új barátokat szerezhetett, és biztonságos, barátságos környezetben vehetett részt érdekes oktatási és szabadidős tevékenységeken.

A tábor programja csapatjátékokat, sporttevékenységeket, túrázást, kreatív műhelyeket és lelki gyakorlatokat foglalt magában, amelyek mind azt a célt szolgálták, hogy a gyermekek magabiztosabbá váljanak saját képességeiket illetően, és megerősítsék tanulási vágyukat és elkötelezettségüket. Az öröm és a hála légkörét az önkéntesek és a koordinációs csapat szolgálata tette teljessé, amelynek tagjai szeretettől indítva időt és energiát szenteltek annak, hogy minden gyermek értékesnek és megbecsültnek érezze magát.

Ezzel a kezdeménnyel a Romániai ADRA a 2024–2025-ös tanévben a diákok

által kifejtett erőfeszítéseket, illetve az általuk elért eredményeket szerette volna jutalmazni, éreztetvén velük, hogy el van ismerve a munkájuk, és hogy a tanulás a jobb jövő záloga. A „Gyermekeáalom” nevű tábor a remény és a szolidaritás szimbólumává vált. Amikor a közösség nemes cél érdekében összefog, a gyermekek álmai valóra válnak, és ez mélyreható és tartós hatással van a sorsukra.

„A Romániai ADRA őszinte háláját fejezi ki azoknak az önkénteseknek és szponzoroknak, akik lehetővé tették a »Gyermekeáalom« nevű tábor megrendezését az Argeş megyei Săticban. Támogatásuknak köszönhetően a gyermekek örömteli pillanatokat élhettek át, értékes barátságokat köthettek, és olyan élményeket szerezhettek, amelyek elősegítették személyiségük fejlődését és jellemük formálódását egy biztonságos, barátságos, keresztény elvek által irányított környezetben. A közösségi szolgálat minden egyes gesztusa a szolidaritás és a felebarát iránti szeretet élő bizonyítéka volt, amely valósággá változtatta az álmokat. Köszönjük az elkötelezettséget és a nagylelkű-

séget, amellyel úgy döntöttek, hogy részt vesznek ebben a munkában!" – mondta Robert Georgescu, a Romániai ADRA ügyvezető igazgatója.

„Augusztus 19. és 22. között a Sătic-i Ifjúsági Központ adott otthont a »Gyermek-álmom« nevű tábornak, amelynek célja az Olténiai Egyházterületben is megvalósított »Iskolába akarok menni!« projektben részt vevő gyermekek foglalkoztatása, továbbképzése, szórakoztatása volt. Több mint 50 gyermek élvezte a négy napos, élményekkel teli programot, amely a kikapcsolódást a személyes fejlődéssel ötvözte. A program

változatos volt: hegyi túrázás, kötélpályás kalandok, gyakorlati műhelyek és mentorálási tevékenységek. A gyermekek nemcsak a természet szépségét, hanem a együttműködés, a bizalom és a kitartás fontosságát is felfedezhették. Az odaadás és a közösségi élmények mélységet kölcsönöztek az eseménynek, lehetőséget biztosítva a fiataloknak a spirituális értékekről való elmélkedésre. A résztvevők egy másik szempontot is nagyra értékelték: az étkezdében felszolgált egészséges ételeket, amelyek kiegészítették a gondoskodás és a gyermekek jólétére való odafigyelés légkörét. A szervezők

köszönetet szeretnének mondani mind-azoknak, akik pénzügyi támogatásukkal és részvételükkel lehetővé tették ezt a projektet, különös tekintettel az ADRA-ra, amely a tábort koordinálta. Sok gyermek számára a „Gyermekálom” nem csupán egy nyári tábor volt, hanem egy olyan élmény, amely

új barátokat, értékes emlékeket és motivációt adott nekik, hogy bizakodva tekintsenek a jövőbe” – nyilatkozta Daniel Andrei, az ADRA olténiai projektkoordinátora.

„A Satic-i tábor lehetőséget adott számomra új helyek és emberek felfedezésére és megismerésére. Hálával és örömmel teli szívvel távozom innen. Köszönöm mindenkinek – önkénteseknek, szponzoroknak, partnereknek és szervezőknek –, hogy volt bátorságuk hinni abban, hogy ez az álom valóra válhat. Értékelem mindenki elkötelezettségét és áldozatát, és hálás vagyok Istennek minden segítségéért! Ebben a táborban nemcsak emlékeket, hanem lelki hidakat is építettünk a kedvezményezett gyermekek szívéhez. A tábor végén a gyermekek könyvei és ölélései ismét megerősítették bennem a meggyőződést, hogy ennek a projektnek nagy hatása van, és a jövőben is folytatnunk kell!” – mondta Gabriela Istrate, a Romániai ADRA projektmenedzsere.

A Romániai ADRA 1990-től leginkább olyan fejlesztési projekteket támogat, amelyek egy bizonyos terület teljes lakosságát érintik. Az „Igazság. Együttérzés. Szeretet” jelmondatot valló humanitárius szervezet örömet és reménységet visz az általa támogatott emberek életébe, miközben egy jobb jövőt hirdet, és kiáll az emberi értékek és méltóság megőrzése mellett. Akkreditált szociális szolgáltatóként a Romániai ADRA a Nemzetközi ADRA hálózatának tagja, amely a Hetednapos Adventista Egyház világszerte humanitárius szervezete, egyben az egyik legkiterjedtebb hálózattal rendelkező nem-kormányzati szervezet a világon. Jelen van 118 országban, és saját működési filozófiája alapján az együttérzést gyakorlati megoldásokkal társítja, megszólítja a szükségben levőket, miközben nem tesz faji, etnikai, politikai vagy vallási különbséget az emberek között, mivel célja úgy szolgálni az emberiséget, hogy Isten akarata és terve szerint élhessünk egymás mellett. ▀

A Romániai ADRA kommunikációs osztálya

A TANULÓ TANÁR

*Hogyan tehetjük
céltudatosabbá és értelmesebbé
a tanulásunkat?*

Az Adventist Learning Community ingyenes, hit alapú és kifejezetten adventista tanárok számára létrehozott platform, mely lehetővé teszi tanáraink számára a szakmai fejlődést, bárhol éljenek vagy tevékenykedjenek. Fedezd fel a www.adventistlearningcommunity.com oldalon elérhető tanfolyamokat és forrásanyagokat!

Oktatóként számtalan órát töltünk azzal, hogy érdekes tanórákat készítsünk elő, tetszetős tanítási módszereket dolgozzunk ki és kreatív módszereket találjunk ahhoz, hogy minden egyes diákhoz eljuttassuk az átadandó anyagot. Megértjük, hogy a tartalmas tanuláshoz kapcsolat, relevancia és személyes elkötelezettség szükséges, azonban amikor a saját szakmai fejlődésünkről van szó, gyakran megelégszünk a kötelező továbbképző tanfolyamokkal vagy a jogosítványok megújításához szükséges követelmények teljesítésével. Könnyen elfelejtjük, hogy azok az elvek, amelyek értelmessé teszik a tanulást a diákjaink számára, ránk is ugyanúgy érvényesek.

Saját tanulásunk tudatos és értelmes folyamattá tétele nemcsak előnyös, hanem elengedhetetlen a hatékony tanításhoz. A szakmai tanulás nemcsak a tudásunkat bővíti, hanem a gyakorlatunkat is finomítja. A szakmai továbbképzéshez való hozzáállásunknak ugyanazokra a kérdésekre kell választ adnia, amelyeket a diákjainknak is felteszünk: Miért fontos ez? Hogyan fogom ezt felhasználni? Hogyan kapcsolódik mindez ahhoz, amit már tudok?

Végül is az igazi érték akkor jön létre, amikor nemcsak megtanulunk valamit, hanem amikor az elsajátított ismeret befolyással is bír arra, ahogyan oktatunk. Például

egy írástanító stratégiákat bemutató műhelymunka segíthet abban, hogy megtaláljuk a módját annak, hogy miként segítünk az olvasási nehézségekkel küzdő diákoknak. Egy módszertani menedzsmentről szóló tanfolyam pedig eszközöket adhat a kezünkbe ahhoz, hogy a tevékenységeket zökkenőmentesebben tudjuk lebonyolítani. A technológia integrálásáról szóló online szemináriumok ötleteket adhatnak a tanórák érdekesebbé tételéhez. Röviden: a szakmai továbbképzés új perspektívákat nyújthat a tanítási folyamatban, és segíthet abban, hogy megújult kreativitással közelítsünk a módszertani kihívásokhoz.

A titok az, hogy olyan szakmai fejlődésre törekedjünk, amely valóban oktatói feladataink és céljaink elérését szolgálja. Sőt, amikor tudatosan törekszünk szakmai gyarapodásunk előbbre vitelére, pontosan arról a kíváncsiságról és fejlődési szemléletéről teszünk bizonyosságot, amelyet a diákjainkban is látni szeretnénk. Tanulóink érzékelik, hogy hajlandóak vagyunk új dolgokat kipróbálni, kihívásokkal szembenézni, valamint elmélyíteni és szélesíteni ismereteinket. Érzik, ha a tanárunk szenvedélyesen tanul, és ennek hatása rájuk is nagy befolyással lehet.

Szakmai továbbképzésünknek ugyanolyan céltudatosnak és értelmesnek kell lennie, mint a diákjaink számára megtervezett tanulási élményeknek. Ha mindezt tudatosan tesszük, megmutatjuk nekik, hogy a tanulás egy egész életen át tartó kaland, továbbá arra ösztönözzük őket, hogy magukra is úgy tekintsenek, mint akik életük végéig folyamatosan tanulnak. Ha mi fejlődünk, a diákjaink is fejlődnek, és a végén mindenki nyer.

PAOLA FRANCO-LOUDRI,
az Adventist Learning Community
társigazgatója, Észak-amerikai Divízió

A cikket az Adventist Educators weboldaláról vettük át.
www.adventisteducators.org/2025/09/the-learning-teacher/

A világ a bűnbeesés után

Fedezd fel, hogy mi történt az emberiséggel, miután a bűn behatolt a világunkba!

A mellékelt rejtvényben tíz szót rejtettünk el, ami a bűn néhány következményét nevezi meg. Vízszintes és függőleges elrendezésben keresd a szavakat!

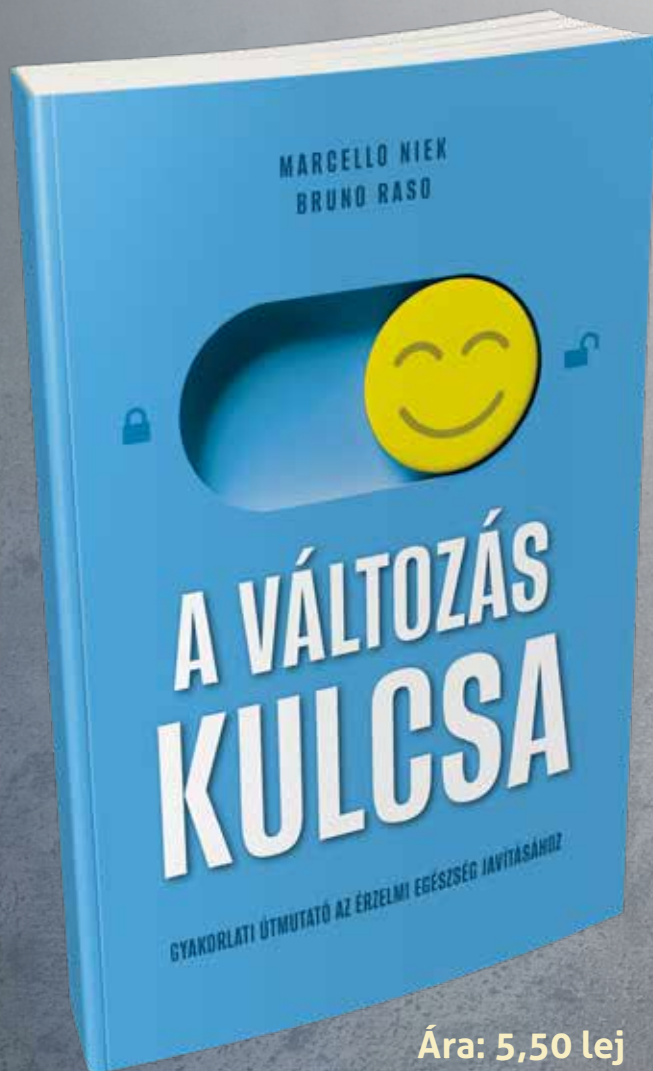
Segítség a megoldáshoz: öt szót vízszintesen, ötöt pedig függőlegesen rejtettünk el. A tíz szó első két betűi a következők: KA, FÉ, SZ, EL, FÁ, BE, KO, HA (három szó esetében is).

Írd le az alábbi két sorra a megtalált szavakat:

A	L	X	F	N	Z	S	O	T	D	F	S	H	Á	Ó
W	Q	F	E	P	R	T	Q	Y	B	U	I	A	O	P
K	I	Á	O	H	A	R	C	P	E	Ú	A	R	Ő	K
L	S	J	B	É	F	Á	G	K	T	J	H	A	B	O
V	A	D	S	D	Z	S	Z	F	E	G	O	G	G	N
J	K	A	P	Z	S	I	S	Á	G	B	R	K	S	F
Í	Z	L	X	C	J	V	B	N	S	T	Y	Í	C	L
Q	E	O	E	Ü	C	S	U	M	É	W	L	Q	M	I
E	R	M	T	S	Y	D	U	I	G	O	P	É	Ő	K
L	L	I	É	G	Y	Á	M	Ú	H	A	L	Á	L	T
V	Ö	K	D	S	J	E	H	D	G	Z	N	F	D	U
Á	N	A	F	É	L	E	L	E	M	S	Ú	S	C	S
L	Z	H	X	H	K	C	G	V	Y	L	B	I	S	N
Á	L	Y	P	Y	X	T	R	R	Y	E	E	M	Ő	Ü
S	G	S	Z	E	N	V	E	D	É	S	F	B	É	H

A világ tele van rossz dolgokkal és fájdalommal, Isten azonban mindezek ellenére szeret minket, és felajánlja számunkra a reménységet, az erőt és az örömet. Döntsünk úgy, hogy jót fogunk cselekedni és Isten szeretetét terjesztjük a világon!

Írd rá az alábbi két sorra Róma 5:8 versét!

Ára: 5,50 lej

Az elmúlt években a világ súlyos válságokon ment keresztül, amelyek mély nyomokat hagytak a kollektív tudatban. Nem vagyunk többé ugyanazok, megváltoztunk, ezért elengedhetetlenül fontos beszélnünk az érzelmeinkről.

Ez a könyv korunk egyik alapvető igényére keresi a választ, elemzi az érzelmi egészség kapcsán megfogalmazódó kérdéseket, és gyakorlati megoldásokat javasol a felmerülő problémákra. A fizikai sebek és betegségek szemmel könnyebben felismerhetők, a gondolatok és az érzelmek dimenziója azonban nehezebben tárul fel a szemlélődő tekintetek előtt.

A *változás kulcsa* egy olyan könyv, amelyet orvosi és lelki kérdésekben nagy tapasztalattal rendelkező szerzők írtak neked. Ezért reméljük, hogy ezek az oldalak fordulópontot jelentenek majd személyes fejlődésedben, valamint a traumákkal és érzelmi kihívásokkal vívott küzdelmedben.

60168